

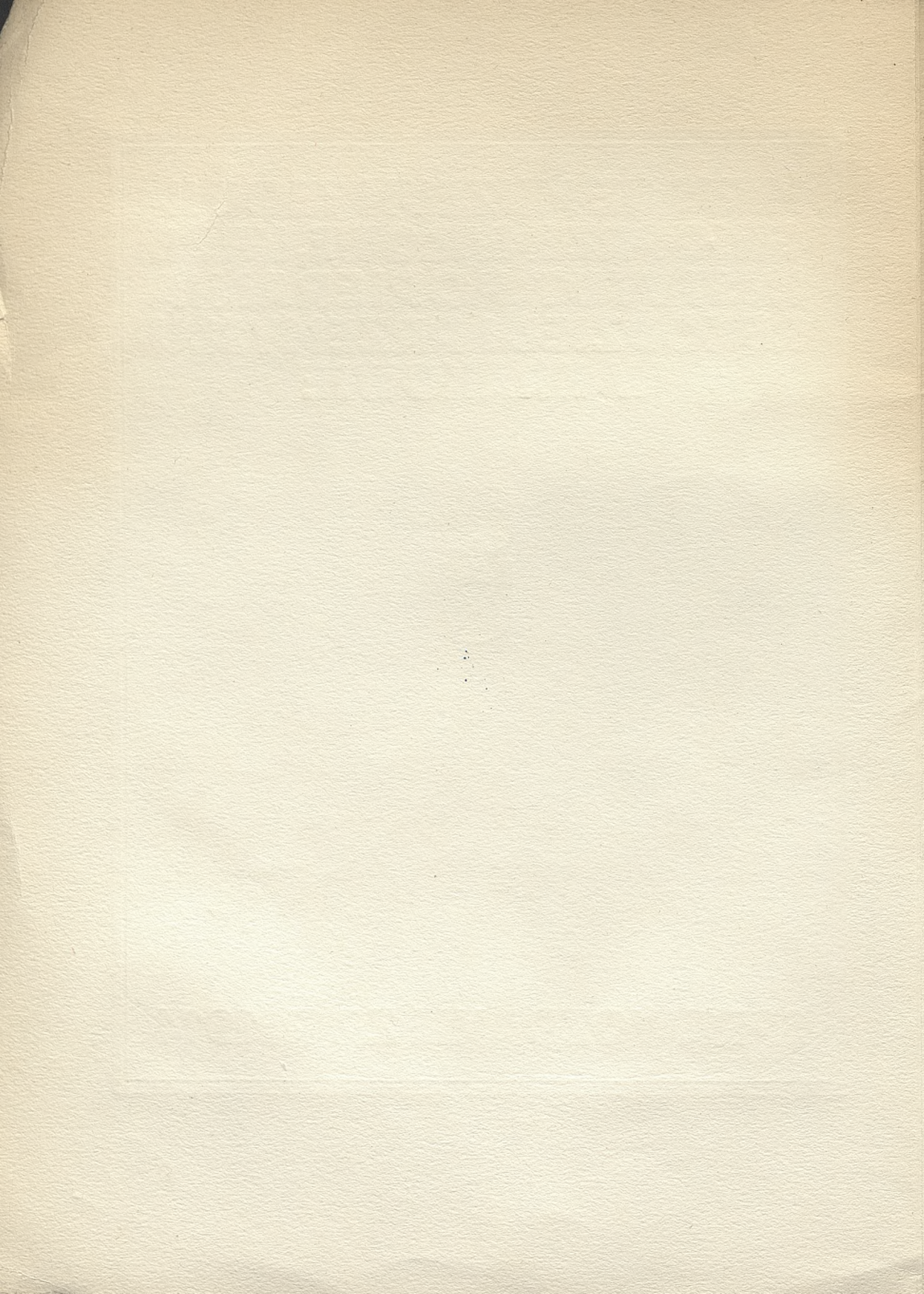
2669

2043

**MIEJSKIE MUZEUM TECHNI-
CZNO PRZEMYSŁOWE, KRAJ.
INSTYTUT POPIERANIA
RĘKODZIEŁ I PRZEMYSŁU
W KRAKOWIE**

SPRAWOZDANIE ZA R. 1914

SPRAWOZDANIE DYREKCJI MIEJSKIEGO
MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWEGO,
KRAJOWEGO INSTYTUTU POPIERANIA
RĘKODZIEŁ I PRZEMYSŁU W KRAKOWIE
ZA ROK 1914

KRAKÓW 1916
NAKLADEM MIEJSKIEGO MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWEGO

SPRACOWNIA DZIENNYCH MIEJSKIEGO
MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWEGO
KRAJOWEGO INSTYTUTU POPRAWY
REKORDÓW I PRZEMYSŁU W KRAKOWIE
ZA ROK 1914

CZCIONKAMI MIEJSKIEGO MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWEGO

W PRAWDZIWIE PRZEŁOMOWEJ CHWILI Instytucja akcją swą w nowym gmachu rozpoczęła. Za ledwie pół roku od wprowadzenia się do nowego gmachu minęło, gdy wojna akcją podcięła i częściowo sparaliżowała. Chwilowe to tylko i w życiu takiej Instytucji nie odgrywające zanadto wybitnej roli, w każdym razie jednak objaw dla rozwoju niekorzystny, odrywający od pracy w Instytucji szereg ludzi szczerze jej oddanych, narażający Instytucję na stratę ich, co prawda dla celów wyższych i ważniejszych.

W pierwszym półroczu 1914 r. ukończono przeprowadzenie zupełnie, częściowo ukończono urządzenie warsztatów, urządzono biura, rozsegregowano zbiory technologiczne, gdyż to będzie podstawą i przygotowano wszystko do sporządzenia nowej inwentaryzacji, pracy wymagającej paru lat różnorodnych znawców. Mimo wybuchu wojny i mimo przeprowadzenia się, akcja jednak nie ustała; zdołano urządzić szereg kursów i dzięki pracy zastępcy dyrektora p. inż. Tora zdołano tok spraw utrzymać mimo tego, że w gmachu Muzeum we wszystkich salach wykładowych i w sali bibliotecznego urządzonym został oddział szpitala fortecznego Nr. 6 na 200 łóżek.

Pod broń poszły prócz dyrektora jeszcze trzy osoby z szczupłego i tak personalu Muzeum, nadto szereg osób z połączonych z Muzeum Warsztatów Krakowskich, których po ukończeniu wojny Dyrekcyja odpowiednio wymieni. Doradca w sprawach artystycznych p. Karol Homolacs, który w czasie wybuchu wojny bawił w Królestwie Polskiem został przez rząd rosyjski jako jeńiec wojenny z początku we Wiatce, później w Moskwie internowany.

W roku tym poniosła Dyrekcyja również ciężką stratę przez śmierć inżyniera Langa, który powołany do wojska z powodu trudów przedwojennych zachorował i zmarł 26 października 1914 r. w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Przez wypadki wojenne została akcja Muzeum częściowo wstrzymana, jednakowoż nie podcięta, gdyż wszystko zostało zarządzane do podtrzymania jej i spodziewać się należy, że z nastaniem normalnych stosunków rozwój chwilowo wstrzymany tem silniejszym się stanie, tem większej bowiem pracy wymagać będzie społeczeństwo od Instytucji po zniszczeniu wojennem.

INŻYNIER ADOLF FRANCISZEK LANG

II-gi inżynier Muzeum i Instytutu, kadetaspirant 16 pułku Obrony krajowej, zmarł 26 października 1914, po długiej i ciężkiej chorobie. Pogrzeb odbył się dnia 28 października na cmentarz Rakowicki.

Ś. p. inż. Lang urodzony dnia 13 września 1881 r. w Stryju, złożył maturę w szkole realnej we Lwowie i ukończył Wydział budowy maszyn Politechniki we Lwowie z obydwoma egzaminami rządowymi. Po ukończeniu Politechniki poświęcił się młynarstwu i odbył kurs techniczny młynarstwa w Dipoldiswalde, tudzież ukończył szkołę młynarską w Monachium. Nadto uzyskał świadectwo uzdolnienia praktycznego młynarza w myśl odnośnych przepisów ministerjalnych. Praktykę odbył w fabryce Selmar Hecht w Wiedniu, w firmie inż. W. Bruliński w Ciechanowie, Lwowie etc. Po ukończeniu praktyki wstąpił dnia 1 kwietnia 1911 r. jako referent techniczny do Instytutu technologicznego Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, gdzie przebywał dwa lata, stamtąd mianowany drugim inżynierem Muzeum i Instytutu w Krakowie, objął tu urządowanie dnia 1 kwietnia 1913 r. i aż do śmierci tutaj przebywał.

Ś. p. inż. Lang był jednym z niewielu znakomitych techników młynarzy w Polsce, odpowiednio wykształconych, poświęcił się zaś sprawom popierania przemysłu z całym zamięłowaniem i z całym poświęceniem się. Człowiek o charakterze nieskazitelnym, pracownik cichy, lojalny, oddany w zupełności Instytucji, w której pracował, żył nadzwyczajnie skromnie, bez najmniejszego zarzutu, strata zatem, jaką Instytucja przez śmierć jego ponosi, jest nie tylko dla Instytucji samej bardzo ciężką, lecz stanowi także bolesny ubytek w szczupłym gronie techników specjalistów.

Dyrekcja Muzeum uczciła pamięć Zmarłego przez wystawienie Mu dębowego krzyża na grobie z brązowym napisem projektu bibliotekarza Muzeum artysty malarza p. Kazimierza Witkiewicza.

Gorliwa praca ś. p. inż. Langa, która przypadła właśnie na okres najgołętszy reorganizacji Instytucji, pozostanie na zawsze w pamięci współpracowników Jego i kolegów i stanowić będzie jedną z jasnych kart w historii popierania przemysłu ojczyściego. Cześć Jego pamięci.

CZĘŚĆ I. MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE. URZĄDZENIE WEWNĘTRZNE NOWEGO GMACHU MUZEUM. WARSZTATY. Najważniejszą pracą w początkach roku sprawozdawczego było dalsze prowadzenie rozpoczętej jeszcze w roku ubiegłym pracy nad urządzeniem warsztatów w nowym gmachu Muzeum. Praca ta prowadzona była przy jednoczesnem funkcjonowaniu normalnych zajęć w obu instytucjach; nawet kursa nie doznały przerwy, gdyż program ułożono tak, ażeby, niezależnie od pracy nad urządzeniem warsztatów, można było kursa prowadzić. Również inne agendy instytucji funkcjonowały normalnie.

Pracownia metalowa uruchomioną została częściowo już w styczniu, gdyż niektóre maszyny i urządzenia warsztatowe były sprowadzone jeszcze na starym gmachu, jak; urządzenie kuźni, sposobu do samorodnego spajania metali, częściowo warsztat robót ręcznych, galwanotechnika. Halę maszyn ukończono dopiero w kwietniu, gdyż stosownie do zamierzonego planu należało też i dawniej sprowadzone maszyny (wiertarkę, tokarkę) dostosować do popędu elektrycznego oddzielnego, którą to zasadę przyjęła Dyrekcyja za podstawę przy urządzeniu warsztatów, mających być przykładem wzorowo urządzonych warsztatów rękodzielniczych.

Całość pracowni metalowej dostosowano do kierunku, jaki powzięła Dyrekcyja przy urządzeniu kursów, mianowicie: aby przy jednoczesnem prowadzeniu kursów rzemieślniczych ogólnych, jak instalatorskich, samorodnego spajania metali itp. można było urządzać kursa robót artystycznych. Obok więc maszyn takich, jak heblarka, wiertarka, tokarka ustawiono prasę, młot dla celów blacharskich, tokarkę drykierkę, urządzono piec do emalii, piec do topienia metali, rozszerzono dział galwanotechniczny itp.

Pracownia stolarska została puszczona w ruch w początkach kwietnia. W warsztacie maszynowym ustawiono następujące maszyny: heblarkę, strugarkę, piłę tarczową, piłę taśmową, frezarkę, wiertarkę, tokarkę, oraz komplet szlifierek — automatyczną szlifierkę do nożów — heblarek, automat do ostrzenia pił taśmowych, szlifierkę do ostrzenia pił tarczowych, oraz szlifierkę do narzędzi stolarskich. Powyższe maszyny, jak również urządzenie ekshaustora sprowadzono od firmy Georg Roy w Wiedniu. Podobnie jak w pracowni metalowej zastosowano

popęd elektryczny o oddzielnych motorach do każdej maszyny, prócz szlifierek, które są uruchomione od transmisji, poruszonej wspólnym motorem z regulacją obrotów. Motory umieszczono w kanałach, aby nie utrudniać ruchu w pracowni; przy pile zaś taśmowej zastosowano specjalne przeniesienie zapomocą kół zębatych. Warsztat ręczny zaopatrzony w 8 kompletów stolarskich. W piwnicy zaś pod pracownią stolarską urządzono klejarnię, oraz umieszczono wentylator ekshaustor zastosowany dla całej pracowni maszynowej.

Do warsztatu stolarskiego należy suszarnia drzewa o automatycznej regulacji temperatury i przymusowym ruchu powietrza zapomocą ekshaustora, umieszczonego na strychu w suszarni. Suszarnię urządziła firma Leonard Nitsch i Ska w Krakowie. Sztelaże w suszarni oraz ciągi rurowe wykonano we własnym zarządzie w pracowni metalowej Muzeum. Pracownia metalowa i stolarska zajmują cały parter w tylnym skrzydle gmachu Muzeum.

Pracownię introligatorską umieszczono na II piętrze. Ponieważ pracownia ta posiadała należyte urządzenie jeszcze na starym budynku, pozostawało obecnie tylko rozmieścić odpowiednio maszyny i skompletować narzędzia i potrzebne do tego celu sprzęty. Roboty introligatorskie rozpoczęto już z końcem stycznia.

Pracownię drukarską zaczęto urządzać dopiero w marcu, kiedy Dyrekcyja uzyskała odpowiedni na ten cel kredyt. Sprowadzono maszyny drukarskie dla druku akcydensowego o ruchu posuwistym o 2 walcach od firmy Mödling pod Wiedniem. Czcionki („Sorbonna“, „akcydensowy grotesk“ i początkowe „blokowe“) sprowadzono od firmy H. Berthold w Wiedniu. Pracownię drukarską umieszczono na I piętrze.

Pracownię fotograficzną zaczęto urządzać z początkiem II półrocza roku sprawozdawczego; z powodu wybuchu wojny praca ta została przerwana, gdyż w lokalu tym musiały być umieszczone sprzęty z innych sal, w których umieszczono szpital Czerwonego Krzyża.

Laboratorium chemiczne dla wewnętrznych potrzeb Muzeum i Instytutu zostało zamówione jeszcze przed wybuchem wojny, lecz z powodu zamknięcia granic państwa, zamówienia nie mogły być w całości uskutecznione.

Przy urządzaniu poszczególnych pracowni miała Dyrekcyja do pokonania różne trudności związane z samym gmachem. Przedewszystkiem żadne ubikacje, w których pracownie umieszczono nie były z góry przewi-

dziane do tego celu, wobec tego należało szczególnie w warsztacie metalowym dodatkowo budować niektóre ściany, kasować drzwi już istniejące, a wybijać w ścianach drzwi tam, gdzie okazała się potrzeba. Piece musiano umieścić nie tam, gdzie właściwie zachodziła potrzeba, lecz tam, gdzie znajdował się jedyny ciąg kominowy. Z powodu zaś drewnianych ścianek przedziałowych nie można było transmisye montować wprost do ścian, lecz niejednokrotnie musiano się uciekać do specjalnych konstrukcyi żelaznych, które umożliwiłyby osiągnięcie właściwego celu. Nie wszystkie ubikacye swoimi rozmiarami odpowiadały należycie przeznaczeniu, jak n. p. pracownia stolarska ręczna, stosownie do urządzenia pracowni maszynowej okazała się za małą. W niektórych ubikacyach były wykonane już dawniej posadzki betonowe jak np. w pracowni stolarskiej maszynowej i ręcznej, co naturalnie nie odpowiada należycie przeznaczeniu.

Przy ustawianiu maszyn na piętrach musiano się liczyć ze słabą wytrzymałością stropów, tak, iż pod niektóre maszyny należało wykonać odpowiednie konstrukcyje żelazne dla podtrzymania stropów, jak n. p. pod maszynę drukarską.

Z temi trudnościami musiała się Dyrekcyja pogodzić i w każdym poszczególnym wypadku znaleźć najodpowiedniejsze celowi rozwiązanie.

URZĄDZENIE MEBLOWE rozpoczęte jeszcze w roku ubiegłym kontynuowano dalej, trzymając się następującej zasady: uzyskanie w najkrótszym czasie sal najniezbędniej potrzebnych, aby wykłady na kursach bez uszczerbku mogły się odbywać; w ten sposób zaraz z początkiem roku sprawozdawczego były już urządzone sale wykładowe II i III oraz wielka sala wykładowa, przeznaczona do wykładów i odczytów publicznych wraz z aparatem do rzucania obrazów (epidyaskopem).

Zaraz w pierwszych dniach stycznia zostało ukończone ustawianie szteblaży w bibliotece, dostarczonych przez firmę Józef Górecki, Towarzystwo akcyjne Podgórze-Kraków tak, że z chwilą przeprowadzenia biblioteki do nowego gmachu książki odrazu zostały ułożone w nowych szteblażach. Resztę urządzeń meblowych, z chwilą uruchomienia własnej pracowni stolarskiej, rozpoczęto wykonywać we własnym zarządzie. Praca w tym kierunku trwała przez cały rok sprawozdawczy. Wykonano przede wszystkim najniezbędniejsze sprzęty w stolarni, pracowni metalowej, dodatkowe sprzęty w biurach itp.

KOMISYA DLA SPRAW MIEJSKIEGO MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWEGO.

Dr. JULIUSZ LEO, Kom. O. F. J. etc. Poseł na Sejm i do Rady państwa, Prezes Koła polskiego, Prezydent miasta, jako przewodniczący.

DR. ERNEST BANDROWSKI, Kaw. O. F. J. etc. Radca miasta, dyrektor Szkoły przemysłowej.

WANDALIN BERINGER, K. O. Ż. K. III kl. etc. radca miasta.

JAKÓB JUDKIEWICZ, K. O. F. J. etc. radca miasta.

PIOTR KOSOBUEKI, radca miasta.

DR. JÓZEF MUCZKOWSKI, radca Sądu krajowego etc. etc.

WITOLD OSTROWSKI, c. k. Komisarz pocztowy, Instruktor Ministerstwa Handlu dla Stowarzyszeń przemysłowych.

Posiedzenie Komisji miejskiego Muzeum techniczno przemysłowego odbyło się w roku sprawozdawczym dnia 5. stycznia.

PERSONAL MIEJSKIEGO MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWEGO. (Stan z 31. grudnia 1914).

INŻ. STANISŁAW TILL Kaw. O. F. J. (W) (K) C c. k. Radca budownictwa, eksponowany w Krakowie z Urzędu popierania przemysłu c. k. Ministerstwa robót publicznych, członek państwowej przybocznej Rady popierania przemysłu etc. (Dyrektor).

KAROL HOMOLACS, artysta malarz (W) (Doradca w sprawach artystycznych i muzealnych).

KAZIMIERZ WITKIEWICZ, artysta malarz. (Bibliotekarz).

FELIKS KUBALSKI © emerytowany c. k. st. Respicyent Straży skarb. MARYA FRĄCKIEWICZ. (Pomocnica bibliotekarza).

KAROL SŁOPECKI © (K) C Emerytowany c. k. starszy Komisarz Straży skarbowej. (Prowadzący Dziennik podawczy i archiwum).

BONAWENTURA LENART, majster introligatorski. (Kierownik warsztatu introligatorskiego).

FRANCISZEK MUSIAŁ † ⊗ (Woźny).

TEOFIL LUKAS. (Pomocnik woźnego).

JÓZEF PIWOWARCZYK. (Stróż).

Personal ten obowiązany jest do spełniania czynności także dla Instytutu.

ZBIORY. Przeprowadzka zbiorów ze starego gmachu została ukończona w pierwszych dniach stycznia. Zbiory rozmieszczono w ubikacjach specjalnie do tego celu przeznaczonych na pierwszym piętrze, a to następująco:

W salach skrzydła frontowego umieszczono w sali frontowej dział miniatur, monet, wyrobów metalowych, w sali tylnej — porcelanę, szkło. W salach zaś skrzydła bocznego — w sali pierwszej wyroby garncarskie, tkaniny, w sali drugiej sprzęty i dział introligatorski, futra i t. p.

Wszystkie stare gabloty sprowadzone z dawnego budynku zostały odnowione i na nowo polakierowane.

Po rozmieszczeniu prowizorycznem zbiorów, przystąpiła dyrekcyja do należytego rozsegregowania i sporządzenia nowego katalogu okazów. Prace te zostały przerwane wybuchem wojny.

Z powodu inwentaryzacji zbiorów oraz związanego z tem ciągłego rozmieszczania zbiorów w gablotach, Muzeum w roku sprawozdawczym było zamknięte dla zwiedzania publiczności.

ZAKUPIONO DO MUZEUM: Talerz z Muzeum przem. art. w Budapeszcie, 2 makaty i jeden kilim „Giewont“ z Krajowej Wystawy kilimów, Lwów, 2 torebki, 5 portmonetek, zegarek w tablo skórzanym, kasetkę, 5 cygarniczek, portfel na listy, szal, świnę ze złota na masie perłowej, 187 diapozytów, 10 pisanek huculskich, 31 pisanek z okolicy Zbaraża, Brodów, Stryja itd. figurkę i wazę, półmisek „Baranówka“, lornetę, 4 sprzączki mosiężne ze wsi Jaworów, 5 kółek mosiężnych do spinania pasa, 4 „zgarda“ czyli naszyjnik mosiężny z krzyżyków, 5 krzyżów pojedynczych, 2 „cipruchy“ czyli sprzączki mosiężne do paciorków, pierścień ze wsi Brustowy, 4 pierścienie z Jaworowa, „parosznok“ pas nabijany gwoździami z rogiem na proch, 3 sznury paciorków szklanych ze sprzączkami mosiężnymi, 3 laski z drzewa, flaszkę drewnianą, masełniczkę z drzewa, „tabilkę“ czyli torbę skózaną nabijaną ze wsi Maranicza na Bukowinie, naszyjnik z dwonkiem „kołokilcy“, stół rze-

źbiony, skrzynię; zaś na wystawie „Werkbundu“ w Kolonii zakupiono: flakon na kwiaty, karafkę, 3 kieliszki, puchar, kieliszek z podstawką, żardinierkę, wazę, figurę św. Jana i figurę „Modisten-Mädl“.

DARY DO MUZEUM. W roku 1914 uzyskało Muzeum następujące dary: od P. Kołosowa Sergiusza ręcznik haftowany, od Wydziału krajowego szafkę cisową stylu empir wyrobu krakowskiego, komodę staropolską, biuro żaluzjowe z intarziami roboty wiedeńskiej z końca XVIII wieku i krzesło barokowe z klasztoru w Staniątkach, od firmy Günther Wagner w Wiedniu 4 plakaty, od parafii Żębocin (Pomorskie) łódkę do kadzidła i lampę wieczną trybonową w blasze, od Zakładu art. kamieniar. i budow. pod firmą Józefa Kuleszy projekty: na pomnik grunwaldzki Krakusa i Wandy, modele: Ogrójca przy kościele św. Barbary w Krakowie, pinaklu kościoła Maryackiego w Krakowie, okna gotyckiego kościoła Salezjanów w Oświęcimiu, tablicy pamiątkowej Sobieskiego na Kahlenbergu pod Wiedniem, dwa modele pomników z mostu Karola w Pradze czeskiej, modele pomników z figurą Matki Boskiej i grobowców z aniołem, schodów marmurowych w westibulu teatru miejskiego w Krakowie, grobowca z pomnikiem, projekty na chrzcielnicę, na postument pod kandelaber, projekt płyty marmurowej na stół, dalej wzory kamieni, marmurów i granitów krajowych i zagranicznych, od p. Szarneckiego Zygmunta ampułkę alabastrową, 2 skrzynki, miseczkę z rysunkiem japońskim, flaszeczkę rżniętą z szkła z r. 1830, 3 filiżanki, 2 spodki, garnuszek fajansowy, czajnik porcelanowy, miseczkę, dwa talerze i 2 rożki sarnie.

DEPOZYTA MUZEUM. W roku sprawozdawczym oddano w depozyt Muzeum następujące przedmioty: C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach zamki antyczne, a mianowicie: 7 dużych skrzyń, 5 do drzwi, 8 małych do skrzyń, 3 małe do drzwi, 14 zawiasów, 2 antaby, 21 motywów okuć.

BIBLIOTEKA I CZYTELNIJA. W nowym budynku biblioteka i czytelnia znalazła bardzo wygodne rozmieszczenie w wielkich dwóch salach na 1-szem piętrze.

Czytelnię, mogącą pomieścić zupełnie swobodnie 35 osób, urządzono według wszelkich wymagań higienicznych i praktycznych. Przy wewnętrznym urządzeniu kierowano się zasadą, że meble powinny być skromne lecz przede wszystkim wygodne, co zresztą specjalnie dla przebywa-

jących po kilka godzin czytelników niezmiernie ma znaczenie. Z zadania tego wywiązał się, według orzeczeń specjalnej Komisji, jak również i uznania czytelników, bardzo dobrze Karol Homolacs, kustosz Muzeum, według pomysłu którego meble wykonano przez Stowarzyszenie „Warsztaty krakowskie“.

Zbiór książek umieszczono w sąsiedniej sali w 6 żelaznych sztelarzach, o takichże samych, swobodnie przesuwających się pułkach, na razie w tym samym porządku jak w dawnych drewnianych szafach, jednak z góry przewidując potrzebę wprowadzenia pewnych zmian, a mianowicie: wielkie folia, które znalazły się gdzieś na górnych pułkach, będąc czasem przesunięte na dolne, aby w ten sposób mieć łatwy do nich dostęp. Wyrównanie formatów, a tem samem wyzyskanie miejsca, nie mogło nastąpić przy układaniu książek w czasie przeprowadzki, gdyż konieczność otwarcia biblioteki dla użytku publiczności wymagała pośpiechu. To też w kilka zaledwie tygodni, bo już w lutym, oddano bibliotekę do użytku publiczności.

Pomimo jednak nadzwyczajnych wygód i ułatwień, przyznać trzeba, że stosunkowo frekwencja była słabą, a szczególniejszą uwagę zwraca w statystyce jak zwykle brak rzemieślników, dla których przedewszystkiem jest czytelnia przeznaczoną. Rękodzielnicy przeciętnie stanowią zaledwie 9⁰/₀ uczęszczających.

Z chwilą wybuchu wojny budynek przeznaczono na szpital, a tem samem czytelnię zamknięto. Pracę zaś w bibliotece częściowo dalej kontynuowano.

W ciągu 6 miesięcy korzystało z biblioteki 835 osób, (mężczyzn 792, kobiet 43), w następującem procentowem zestawieniu: Artyści malarze i rzeźbiarze 23⁰/₀. Architekci 11⁰/₀. Uczniowie Akadem. 10⁰/₀. Technicy i inżynierzy 10⁰/₀. Rzemieślnicy 9⁰/₀. Urzędnicy 7⁰/₀. Słuch. Uniwersytetu 6¹/₂⁰/₀. Uczniowie gimnazjum 5¹/₂⁰/₀. Profesorowie wyższych zakładów 3⁰/₀. Różne zawody 15⁰/₀.

Z rzemieślników uczęszczali: stolarze, złotnicy, jubilerzy, kaflarze, garbarze, kamieniarze, ogrodnicy.

WYKAZ OFIARODAWCÓW I DZIEŁ OTRZYMANYCH W DARZE DO BIBLIOTEKI W R. 1914. Dyrektor Stanisław Till, „Amtlicher Katalog Internationale Ausstellung für Buchgewerbe und Graphik“. C. k. Ministerstwo handlu, „Bericht der k. k. Gewerbe-Inspektoren

über ihre Amtstätigkeit im Jahre 1913“. C. k. Urząd popierania przemysłu w Wiedniu, „Bibliographie der Technisch-wirtschaftlichen Gewerbeförderung“. Dyrektor c. k. Urzędu popierania przemysłu w Wiedniu, „Bruckmann, Deutscher Werkbund und Industrie“. C. k. Ministerstwo robót publicznych, „Einführung in die wichtigsten Bestimmungen der Gewerbeförderung“. Galicyjskie Towarzystwo z ogr. por. A. E. G. „Union“, „Elektrisch angetriebene Holzbearbeitungs-Maschinen“. C. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, „Ergebnisse der Unfallstatistik“. G. Hess, „Rembrandt-Original-Radierungen“. Komitet Wystawy, „Internationale Ausstellung für Buchgewerbe und Graphik“. Komitet Jubiläums-Ausstellung, „Jubiläums-Ausstellung des Steiermärkischen Kunstgewerbevereines“. Dyrektor Stan. Till, „Katalog Muzeum Narodowego ruskiego we Lwowie“. Komitet Wystawy, „Krajowa Wystawa kilimów“. Sergiusz Kołosow, „Mantel A. N. Roerich“. Towarzystwo miłośników historii i zabytków Krakowa. Namysłowski Władysław, „Milicya wolnego miasta Krakowa“. Dyrektor Urzędu dla popierania przemysłu w Wiedniu, Naumann Friedrich „Der deutsche Stil“. W. Samarzewski, „Odzież, ilustrowany zurnal sezonowy dla krawców“. Instytut Technologiczny we Lwowie. Porębski E. „Motory dla przemysłu drobnego“. Porębski E. „Nowe gatunki stali“. Dyrektor Stanisław Till, „Przegląd współdzielczy“. Sergiusz Kołosow, „Roerich N. K. Sbornik soczynienii“. Sergiusz Kołosow, „Roerich N. K. Wydawn. Zołotoje Runo“. Dyrektor Stanisław Till, „Sprawozdania i wydawnictwa opieki nad polskimi zabytkami sztuki za rok 1913“. Władysław Staniszewski, „Stulecie gazety lwowskiej 1811-1911“. Związek właścicieli drukarń Galicyi zachodniej, „Walka o cennik drukarski“. Czekański Andrzej, „Zaborowski Ign. Geometria praktyczna“.

WYKAZ CZASOPISM ABONOWANYCH W ROKU 1914. Auto-gene Metallbearbeitung, *Bojkot, Bund österr. Industrieller, Butterick's Moden-Revue, The British Printer, Czasopismo techniczne, Diamant, Deutsche Kunst und Decoration, Der deutsche Tischlermeister, Dom gościnny, Dziennik rozporządzeń dla stołecz. król. miasta Krakowa, *Dźwignia, Ekonomist, Elektro- und Maschinelle-Betriebe, Erzherzog Rainer Museum, *Gazeta Bielska, Gazeta młynarska, *Gazeta piekarska, Gazeta cukrownicza. Gewerbliche Rundschau, Die graphischen Künste, Der Industriebau, Innen-Dekoration, Informator przemysłowy, Jahr-

buch d. köngl. preus. Kunstsammlungen, Język polski, Kronika buchaltera, Kronika artystyczna, Książka, Kształt i barwa, Kunstchronik und Kunstmarkt, Kunst und Kunsthandwerk, *Kupiec, Lotnik-automobilista, Mähr.-Schles. Gewerbe-Zeitung, *Mechanik, Minister's Gazette of fashion, Mitteilungen des technischen Versuchsamtes, Mitteilungen der Zentralvereinigung, Moderne Bauformen, *Muzeum, *Myśl robotnicza, Nafta, Neueste Erfindungen u. Erfahrungen, Odrodzenie, Österreichische Wochenschrift, Papier u. Schreibwaren-Zeitung, Photographische Chronik, Przegląd ceramiczny, *Przegląd prawa i administr., Przegląd rękodzielniczy, Przegląd techniczny, Przegląd współdzielczy, Przegląd górniczo-hutniczy. Przemysł ceramiczny, *Przemysł krajowy, Przemysłowiec (Poznań), Przewodnik bibliograficzny. *Prawo ludu, *Pogoń, Reklame-Rundschau, *Rękodzielnik, *Robotnik drzewny, *Sprawozdania statystyczne, *Straż polska, The „Studio“, Świat kobiety, Sztuka brązownicza i złotnicza. Szewc warszawski, Die Sozialversicherung, Technik und Wirtschaft, *Tygodnik dostaw, Tygodnik mieszczański. Tygodnik rolniczy, Wiadomości numizmatyczne, Wszechświat, Ziemia, *Ziemia Stryjska, Zeitschrift für alte und neue Glasmalerei, Zeitschrift für Reproduktionstechnik, Zeitschrift des Vereins deutscher Ingenieure, Zeitschrift für bildende Kunst, Zeitschrift für Flugtechnik und Motorluftschiffahrt, Zeitschrift für Bücherfreunde, Zentralblatt für den gewerblichen Unterricht, *Zivostensky Vestnik.

WYKAZ DZIEŁ I PUBLIKACYI NABYTYCH W ROKU 1914.
 D'Abancourt H. „Linia i plama w malarstwie“. „Abhandlungen und Berichte über das technische Schulwesen“. Abramowski W. „Latawce“. „Album malarstwa polskiego“. „Album robót ręcznych“. „Album Wystawy Maryańskiej w Warszawie“. Algoud, „Grammaire des Arts de la soie“. D'Allemagne, „Du Khorassan au Pays des Backtiaris“. Angerówna, „Podręcznik do nauki kroju sukien“. Antoszewskij N. K., „Ruskije kniżnyje znaki (ex libris)“. „Architektur und Kustgewerbe in Alt Dänemark“. Arndt, „Die Heimarbeit“. Aulich, „Logarytmiczny suwak“. Bąkowski Kl., „Ubiór polski mieszczanina krakowskiego“. Bassermann Jordan, „Uhren“. Baumann F., „Lehr und Übungsbuch für den Unterricht der Buchdrucker“. Bayet, „Krótki zarys historii sztuki“. Bertieri Raffaello, „L'arte di Giambattista Bodoni“. Block Jakób, „Poradnik dla

*) Wymiana za „Przegląd rękodzielniczy“.

artystów“. Bohnagen, „Terrazzo“. Brand Julius, „Technische Untersuchungsmethoden“. Bruchnalski, „Opowiadania i obrazki z technologii żelaza“. Brand i Karl, „Unsere Schrift“. Brzeziński, „Stylistyka“. Buchwald Dr., „Graphische Künste“. Bułhak, „Fotografie architektury Wilna“. Camphell, „Nowsze maszyny parowe“. „Zasady elektryczności“. Capart Jean, „Les monuments dits Hycsos“. „L'art Egyptien (2 tomy)“. Cassagne, „Wykład praktyczny perspektywy“. Chankowski, „Wykład popularny buchalteryi“. Charvet i Pillet, „Wykład rysunków“. Chomicz Bolesław, „Budynki ogniotrwałe“. „Choroba i osłona ócz u rękodzielników“. Chrzanowski, „Kultura mieszkania“. Chtcherbakiwskij, „L'art d'Ukraine“. „Classification bibliographique décimal“. Krüger, „Spółki rękodzielnicze“. Czechowski Aleks., „Historya XIX stulecia (3 tomy)“. Czischek, „Vorlageblätter für Bauschlosserei“. Danzel Th., „Die Anfänge der Schrift“. Daszyńska-Golińska, „Robotnicy młodociani“. Daun Berthold, „Veit-Stoss (Knackfuss)“. Deshair Leon, „Dessins originaux des maitres decorateurs“. „Deutsche Werkbund Ausstellung“. Dieulafoy Marcel. „Geschichte der Kunst in Spanien und Portugal“. Dobrzyński, „Miasta ogrody w Anglii“. Drewnowski Kazimierz, „Pomiary elektrotechniczne“. Drewnowski — Gajczak, „Przepisy urzędz. elektr.“. Drexler Ignac, „Miasta ogrodowe“. Dülfer Martin, „Zirkel-Monographien“. Dumonthier, „Etoffes d'amouplements (Style empire)“. „Die Durchgeistigung der deutschen Arbeit“. Długoszewski i Horowski, „Piekarstwo w teoryi i praktyce“. Ehmcke F. H. „Ziele des Schriftunterrichtes“. Espinas, „Historya doktryn ekonomicznych“. Feldhaus F. M. „Die Technik der Vorzeit“. Fijałkowski, „Przemysł żywiczy“. Filasiewicz, „Stal narzędziowa“. Findeisen, „Zasady nauki o handlu“. Fink, „Arbeiten des Spenglers“. Flatau, „Elektryczność w zastosowaniu do gospodarstwa domowego i drobnego przemysłu“. Flinders Petrie, „Arts et Metiers de l'ancienne Egypte“. Folnesics J., „Katalog Wiener Porzellan“. Franke Erwin, „Kakao — Tee und Gewürze“. „Der Schuhindustrielle“. Furuhielm i Górski, „Budownictwo“. Gargas, „Kooperatywy przemysłowe“. Gebotschrajber, „Przędzenie bawełny“. Gloger Zygmunt, „Opis ziem zamieszkałych przez Polaków“. „Dolinami rzek“. „Spichlerze zbożowe“. Gnoiński, „Poczta pneumatyczna“. Dr. Golińska, „Miasta i cechy w dawnej Polsce“. Gołębiowski J., „Nowy kierunek w rysunku elementarnym“. Górski W., „Garderoba męska“. „Hygiena pracy“. Gothein, „Geschichte d. Gartenkunst (2 tomy)“. Graff,

„Wskazówki praktyczne z budownictwa fabrycznego“. Grotowski „Rozwój przemysłu Królestwa Polskiego“. Grzybowski Wojciech, „28 sztuk wzoru malarstwa pokojowego“. Gumowski Jan, „Motywa architektury swojskiej“. Gustawicz i Wyrobek, „Z wszechświata“. Górka Stefan, „Sztuka zdobycia majątku“. Haenel Erich, „Alte Waffen“. „Handbuch für Litographen“. Hempel Leon, „O drobnym przemyśle“. Heilpern, „Co to jest kinematograf“. Hess J. A., „Nauka usługiwania“. Hessling W., „Der Louis XVI Stil“. Heymann Carl, „Verwaltungsbericht“. Hoffmann H., „Systematische Farbenlehre“. Hölterhoff Georg, „Kunstfärberei“. Homolacs Karol, „Wzory malarstwa pokojowego“. Hourticq, „Geschichte der Kunst in Frankreich“. Huber, „Program wykładów mechaniki technicznej“. Janusz, „Zdobnictwo ludowe w okolicach Lwowa“. „Jahrbuch der österr. Leder-Industrie“. „Jahrbuch der österr. Getränke-Industrie“. „Jahrbuch der österr. Mühlen-Teigwaren-Industrie“. „Jahrbuch des deutschen Werkbundes“. Jaroszyński Tadeusz, „Zaranie malarstwa polskiego“. „Jak patrzeć na dzieła sztuki“. Jastrzębski, „Sprawdzanie pokładów węglowych“. Jettmar Josef, „Kombinationsgerbungen“. Jolles André, „Architektur und Kunstgewerbe in Alt-Holland“. Jurkowski St., „Zelbetnictwo“. Kallenberg Otto, „Der praktische Gas- und Wasser-Instalateur“. Kardaszewicz St., „Dzieje dawniejsze miasta Ostroga“. Kirchner J., „Die Darstellung des ersten Menschenpaares in der bildenden Kunst“. Kisa, „Das Glas im Alterthume“. Kistryn, „Nauka o handlu“. Kling, „O budowie kauczuku“. Koepper „Bäcker-Lehrling“. „Der Dachdecker-Lehrling“. „Das Lehrmädchen“. „Die Gesellenprüfung“. König & Sohn. K.k. Hof Lieferanten, „Preis-Kurant über Smiedeeisen Ornamente“. Konwiarz Richard, „Alt Schlesien“. Kopera Feliks, „Kościoły drewniane“. Kossuth, „Jak się przedzie len“. „Zawody techniczne“. Krause Hugo, „Das Aluminium“. Kucharzewski F., „Kiedy pojawili się technicy w Polsce“. Latham Charles, „In English homes“. Leniek J. Dr., „Dzieje miasta Tarnowa“. Ks. Leśniak „Artystycz. i historycz. zabytki Tarnowa“. Libonis L., „Styl w sztuce czystej i stosowanej“. Lityński, „Rys dziejów sztuki starożytnej“. Łoziński Władysław, „Życie polskie w dawnych wiekach“. Magne L., 1) „Décor du verre“. 2) „Décor de la pierre“. 3) „Decor de la terre“. Malanowicz, „Kreślenie i zdobienie geometr.“. Malinowski, „Roboty ręczne“. Manteuffel G., „Tum Ryski“. Martin Edward, „Historia kawałka węgla“. Maspero Gaston, „Geschichte der Kunst in Egypten“. Mataja dr., „Die Reklame“.

Mauri L., *L'amatore di maioliche et porzellane*". Mayer Karl, „Die Farbenmischungslehre“. Meyer, „Technologie des Maschinentechnikers“. Meyer Hans, „Die graphische Kunst“. Merunowicz Teofil, „O włościąńskim przemyśle“. Montandon, „Segantini (Knackfuss)“. Morris Sierranne Ree, „Podstawy kultury“. Mosler L. „Die moderne graphische Reproduktion“. „Motyvi ukraińskaho ornamenta“. Mutermilch, „Idea w sztuce“. Nartowski, „Hygiena robotnicza“. Navarra F. Ks. „Historia kościołów Michałowskiego i Obiechowskiego“. Neri, „L'art de la verrierie“. Odrzywolski, „Zamek w Baranowie“. „Pamiętnik zjazdu polskich górników“. Panińska Teresa, „Wzory haftów wielkopolskich“. Pawlewski, „Technologia nafty i wosku“. Pawłowski, „Komin fabryczny“. „Buchalteria rękodzielnicza“. Pawlikowski, „Styl jako zjawisko społeczne“. Pfann Dr., „Unterscheidung von Galvanisch und Feuerverzinkten Eisen“. Piątkowski H., „Album sztuki polskiej“. Piniński Leon, „Ewolucja i moda w pojmowaniu piękna“. Dr. Pełński J. „Halicz“. Płuzański St., „Silniki spalinowe“. Proczek Kaz., „Znaczenie społeczne przemysłu domowego“. Przesmycki Zenon, „Pro arte“. Przyłuski i Rodziewiczowa, „Lepienie z gliny“. „Postępowanie przy zakładaniu przemysłowych lub rękodzielniczych Stowarzyszeń zarob. i gospod.“. „Powstanie Muzeum techniczno przemysłowego i Krajowego Instytutu popierania rękodz. i przem.“. Raciborski Józef, „Monografia Kalisza“. „Rękodzielnik-amator“. Ricci — Corrado, „Geschichte der Kunst in Nord Italien“. Riviere, „La ceramique dans l'art Musulman“. Rogowska, „Jak należy uczyć robót ręcznych“. Rooses M., „Geschichte der Kunst in Flandern“. Ropers, „Auskunftbuch über morgenländische Teppiche“. Rościszewski „Sztuka robienia wynalazków“. Rosenhagen, „Trübner (Knackfuss)“. Ruciński Kazim. „Dwory i pałace Wielkopolskie“. „Ratusz poznański“. Ruhmer, „Funkeninduktoren“. Rutowski Tadeusz, „Norblin“. Samlicki M. „Józ. Mehoffer“. Scheid Karl „Die Metalle“. Schubring Paul „Hilfsbuch zur Kunstgeschichte“. Siedlecki Prof. „Jawa“. Sierkowski, „Podręcznik dla elektrotechników“. „Kalendarz technicz. 1914“. Simmang Karl, „Alte Bürger und Bauern-Möbel“. Singer Hans, „Die Kleinmeister (Knackfuss)“. „Unika und Seltenheiten in kgl. Kupferstich-Kabinet zu Dresden“. Skiba W., „Z historii odkryć i wynalazków“. Skrodzka, „Roboty ręczne (2 zeszyty)“. Słucki, „Nowsze maszyny parowe“. „Badanie maszyn i kotłów parowych“. „Słownik niemiecko polski dla ślusarzy, tokarzy etc. Smuglewicz F. „Wilno z przed stu laty“. Sobeski M. „Uzasa-

dnienie metody obiektywnej w estetyce“. „Stare Wilno“. „Statuten des österr. Werkbundes“. Stephan, „Nauka o wytrzymałości materiałów“. Stier, „Die Metalle und deren Feuerbearbeitungen“. Strasburger E., „Gospodarka naszych wielkich miast“. Suchowiak, „Kartele a rozwój fabrycznego przemysłu maszynowego“. Szczepański, „Stan wytwórczości przem. i górn. w Galicyi“. Szebesta I. „Wyrób pieców podwójnych“. Szejnman, „Samochód“. „Sztuka ludowa na Litwie i Rusi (Wieś ilustr.)“. Szuman Zofia, „Co krawcowa wiedzieć powinna“. Sygietyński, „Maksymilian Gierymski“. Thullie, „Jak wyglądały domy w dawnych miastach polskich“. Tomkowicz Stan. „Zabytki sztuki w klasztorze Karmelitanek“. Tomkowicz Stan., „Przyczynki do historii kultury Krakowa“. Trojanowski W., „Historia sztuk plastycznych“. Trojanowski Adam, „Podręcznik przędzenia bawełny“. Tuleja, „O przemysłe odpadków“. „Ubiory ludu polskiego“ (Akad. Um.). Unger A. W. „Wie ein Buch entsteht“. Walcher Alfred, „Burg Kreuzenstein“. Warnatsch Max, „Die Ausstattung der Schulräume“. Wawrzeniecki, „Böcklin w sztuce“. Weber, „Handbuch der Gattierungskunde“. Weise prof. dr., „Schrift und Buchwesen“. Weigt, „Niektóre dokumenta cechu grzebieniarzy“. Wiński Leon, „William Morris“. Wolski Saryusz, „Suplement do herbarza Niesieckiego“ (rękopis). Woodworth, „Schmieden im Gesenke“. Woźniak, „Matko Niebieskiego Pana“. Wurf Georg, „Elektromotorischer Antrieb von Arbeitsmaschinen“. Wysocki, „Urządzenia elektryczne“. Valenta E. „Die Rohstoffe der graphischen Druckgewerbe“. Verhaeren Emile, „Helena's Heimkehr“. Year-book („The-Studio“). Zaborzecki i Ska, „Dreny piaskowe“, „Cegła piaskowa“, „Zabytki Wielkopolskie“ (Premia Tow. Sztuk Pięk.). Zaleski August, „Konfraternia kupiecka“. „Zasady obliczania urządzeń do ogrzewania budynków“. Zabielska J., „Podręcznik do kroju bielizny“. „Zasady organizacyi i subwencyonowania kursów buchalteryi dla samodzielnych przemysłowców i rękodzielników“. Zeidler Herm., „Die moderne Lederfabrikation“.

WYKAZ WYDAWNICTW ZESZYTOWYCH OTRZYMANYCH
W DRODZE PRENUMERATY W ROKU 1914. Aufnahmen mittelalterlicher Decken und Wandmalerei. Architektur von Olbrich. L'art typographique dans les pays-bas. Beilagen zu den stenographischen Protokollen. Dzieje sztuki starochrześcijańskiej. Enzyklopädie der technischen Chemie. Encyklopedia handlowa Orgelbranda. Das farbige

Malerbuch. Figurale Holzplastik. Geschichte des Kostüms. Handbuch für Jugendpflege. Handbuch der Ziegelfabrikation. Historya malarstwa. Jahresmappe der Gesellschaft für Vervielfältigende Kunst in Wien. Kataster der Gewerbege nossenschaften und deren Verbände. Malarstwo polskie. Monogramm-Kunst. Muspratt's theoretische, praktische und analytische Chemie. Nürnbergs Bürgerhäuser und ihre Ausstattung. Palast-Architektur von Ober-Italien u. Toscana. Portrety polskie. Práce lidu nasého. Skarb architektury. Thieme Becker, Künstler-Lexikon. Umélecke poklady Cech. Uniformkunde. Wand- und Deckenmalereien in Deutschland. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych. Die Zeitalter der Chemie in Wort und Bild.

WYSTAWY. WYSTAWA PRAC KURSOWYCH projektowana jak zwykle z końcem roku sprawozdawczego nie odbyła się. Wykonane przedmioty na kursach w roku 1914 zostaną wystawione na najbliższej wystawie prac przyszłych kursów Muzeum i Instytutu.

WYSTAWA PRZEMYSŁU KSIĘGARSKIEGO I GRAFICZNEGO W LIPSKU. Dyrekcyja przyjęła udział w wystawie przemysłu księgarskiego i graficznego w Lipsku, wysyłając następujące przedmioty: Prace uczniów, książki do modlitwy wykonane na kursie przez uczestników, wyroby skórnicze wytłaczane złotem, wykonane na kursie, papiery wyklejkowe wystawione w dwóch tekach, techniki klajstrowej i na gruncie karagenowym, każdej z osobna, wreszcie prace kierownika warsztatu B. Lenarta, jak oprawy książek, projekty i rysunki na oprawy maszynowe i papiery wyklejkowe.

Wystawione prace otrzymały wielką nagrodę.

KWATERY DLA UCZESTNIKÓW KURSÓW w dalszym ciągu znajdują się w dawnym lokalu Muzeum przy ul. Franciszkańskiej l. 4. Z kwater tych przeznaczonych na pomieszczenie 12 osób korzystali uczestnicy kursu metalowego (serya II) i kursu funkcyjonyusy Stowarzyszeń przemysłowych. Szczegółowe sprawozdanie o kursach muzealnych znajduje się w części III. razem ze sprawozdaniem o kursach Krajowego Instytutu popierania rękodziel i przemysłu.

DELEGACYA MUZEOLOGÓW POLSKICH. Celem ujednostajnienia akcji zbiorów, tudzież racjonalnego współdziałania i obrony inte-

resów instytucji zainicjowała Dyrekcja, łącznie z Dyrekcją Muzeum Narodowego w Krakowie i Dyrekcją Muzeum przemysłowego we Lwowie Związek muzeologów polskich, a to Związek Dyrektorów i Kierowników Muzeów i podobnych instytucji wszystkich ziem polskich jako związek wolny. Zjazd kierowników i dyrektorów odbył się dnia 3 i 4 kwietnia 1914 r. w Krakowie i uchwalił założenie Delegacji, do której do dnia Zjazdu przystąpiło 32 instytucji z 46 instytucji zaproszonych. Prezesem wybrany został p. dyrektor Józef Leski, wiceprezesem p. dyrektor Feliks Kopera, sekretarzem p. dyrektor Stanisław Till, członkami Zarządu panowie Kazimierz Kulwiec, Nikodem Pajzderski i Władysław Stroner.

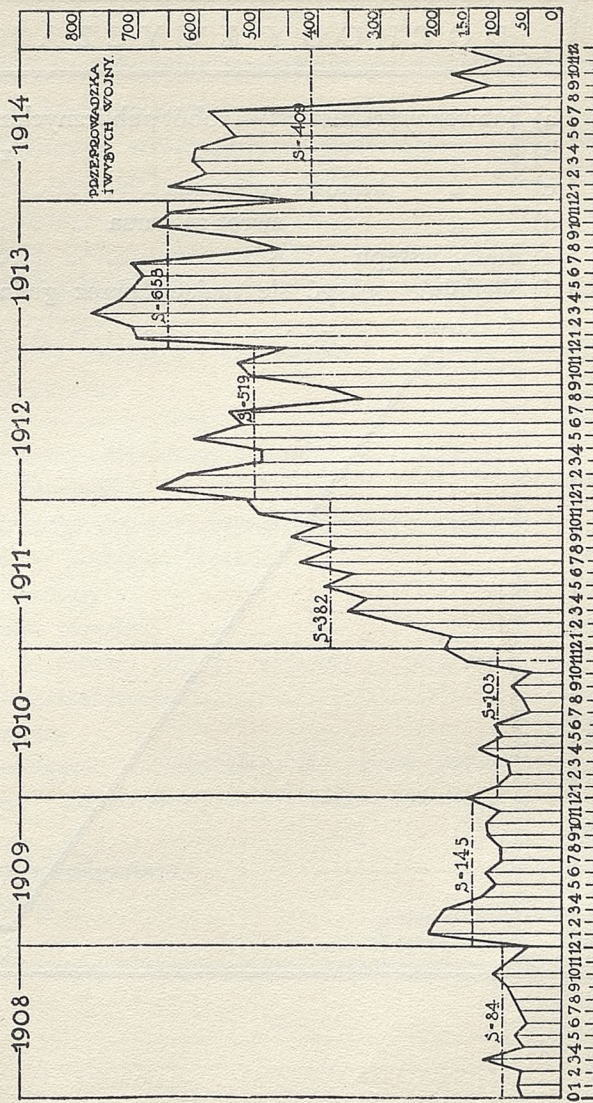
Celem Delegacji jest: 1. Zawiązanie najściślejszych wzajemnych stosunków pomiędzy muzeologami polskimi. 2. Dążenie do sporządzenia i wydania monografii Muzeów ziem polskich, któraby była podstawą do dokładnej i szczegółowej inwentaryzacji zbiorów polskich. 3. Unormowanie stosunków przy nabywaniu okazów lub wymianie, porozumiewanie się wspólne co do falsyfikatów. 4. Gromadzenie wiadomości o okazach muzealnych zagrożonych, do nabycia proponowanych lub też skazanych na wywóz za granicę, wskazywanie sobie wzajemnie takich okazów i dopomaganie w nabyciu ich. 5. Wzajemne wspieranie się w pracach muzealnych, wydawnictwach naukowych i w akcji, które muzea przedsięwzją. 6. Zorganizowanie fachowej kontroli nad racjonalnym i naukowym prowadzeniem muzeów. 7. Staranie się o stworzenie warunków najwydatniejszego korzystania z Muzeów przez urządzenie wycieczek, wspólne narady, posiedzenia, publikacje etc. 8. Wyrobienie wzajemne praktyczne i teoretyczne własnych pracowników na polu muzealnictwa. 9. Współdziałanie przy urządzaniu wystaw publicznych. 10. Wzajemna obrona interesów Muzeów polskich.

Do osiągnięcia tych celów służą następujące środki: 1. Wspólne doroczne Zjazdy, połączone z wykładami. 2. Wzajemna korespondencja. 3. Pośredniczenie w uzyskiwaniu miejsc praktyki celem wykształcenia sił zawodowych w muzealnictwie. 4. Ułatwienie pracownikom muzealnym wyjazdów za granicę celem studyów. 5. Wydawanie własnego organu lub wyznaczenie organu własnego. 6. Wspólne wydawnictwa. 7. Wogóle przedsięwzięcie wszystkiego, coby służyło do osiągnięcia wymienionych wyżej celów. — Z powodu wypadków wojennych czynności Delegacji są na razie w zawieszeniu.

TABELA PRELIMINOWANYCH I RZECZYWISTYCH SUBWENCYI I WYDATKÓW NA MIEJSKIE MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE W LATACH 1908 — 1914.

ROK	S U B W E N C Y E		W Y D A T K I	
	Preliminow.	Wynik	Preliminow.	Wynik
	Koron	Koron	Koron	Koron
1908	13.000·—	15.000·—	37.585·—	23.934·—
1909	15.000·—	15.000·—	25.353·—	29.442·—
1910	15.000·—	17.799·—	25.496·—	20.100·—
1911	11.500·—	15.782·—	38.021·—	38.467·—
1912	19.500·—	19.081·—	55.530·—	58.799·06
1913	28.000·—	28.000·—	63.768·—	59.931·44
1914	33.250·—	31.000·—	77.267·—	63.616·83

TABELA RUCHU AKTÓW MIEJSKIEGO MUZEUM TECHN. PRZEM. I KRAJ.
 INSTYTUTU POPIERANIA RĘKODZ. I PRZEM. ZA CZAS OD 1908—1914 R.

PROJEKT BUDŻETU MIEJSKIEGO MUZEUM TECHN.

Dział XII.	DOCHODY ZWYCZAJNE	KORON
Poz. 5.	a) Subwencja Ministerstwa robót publicznych zwyczajna	17000
	b) " " " " za kursa .	3000
	c) " krajowa zwyczajna	11500
	d) " " zwrot za kursa	3000
	e) Bilety wstępu	570
	f) Niedobór pokryć się mający przez gminę miasta Krakowa	41553
	Razem . .	76623

PRZEMYSŁOWEGO W KRAKOWIE NA ROK 1914/15.

Dział XII.	WYDATKI ZWYCZAJNE	KORON
Poz. 12	a) Dyrektor (dodatek wyrównujący rangę VII.) . .	1384
	b) Pomoc w sprawach artystycznych i muzealnych .	3600
	c) Bibliotekarz i pomocnik	4500
	d) Pomocnik biurowy	1800
	e) Woźny: płaca koron 1180, kwaterowe kor. 420 i trzechlecie koron 210 " 2610	
	Pomocnik woźnego " 1314	
	Umundurowanie woźnego i pomocnika " 450	2876
	f) Czyszczenie gmachu	800
	g) Wartość czynszowa budynku	25000
	h) Opał mieszkania dyrektora i służby mieszkającej w budynku Muzeum	3043
	i) Oświetlenie Instytucji, mieszkania dyrektora i służby mieszkającej w budynku Muzeum	2000
	k) Opłata za telefony	500
	l) Ubezpieczenie zbiorów	720
	m) Biblioteka, konkursy, okazy, wykłady i podróże w sprawach muzealnych	13000
	n) Kursy muzealne	10000
	o) Subwencyonowanie miesięcznika dla spraw rękodzielniczych i przemysłowych, subwencyonowanie kursów	3900
	p) Wermistrz intrologatorni	3000
	r) Wydatki różne	500
	Razem . .	76623

PROJEKT BUDŻETU MIEJSKIEGO MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWEGO W KRAKOWIE NA ROK 1914/15.

Wydatki nadzwyczajne	Koron
a) Roboty około katalogu działowego	1260
b) Koszta rozsegregowania zbiorów	600
Razem . .	1860

<p style="text-align: center;">Zamknięcie rachunkowe za pierwsze półrocze 1914 roku znajduje się na końcu sprawozdania, łącznie z zamknięciem rachunkowym Instytutu.</p>
--

CZEŚĆ II. KURATORYUM KRAJOWEGO INSTYTUTU POPIERANIA RĘKODZIEŁ I PRZEMYSŁU: Delegaci c. k. Rządu:
DR. ADOLF MÜLLER, Kaw. O. Ż. K. II Kl. etc., c. k. Szef Sekcyi w Ministerstwie robót publicznych.

DR. ADAM FEDEROWICZ, Delegat c. k. Namiestnictwa, Kom. O. F. J. etc. etc.

DR. ADOLF VETTER, Kaw. Z. K. Z. Z. K. etc., c. k. Radca Dworu, Dyrektor c. k. Urzędu popierania przemysłu, wiceprezydent Namiestnictwa.

Delegaci galicyjskiego Wydziału krajowego:

DR. WŁADYSŁAW JAHL, członek Wydziału Krajowego.

DR. JÓZEF SCHÖNETT, Dyr. Krajow. Patronatu rękodzieł i przem.

Delegaci gminy miasta Krakowa:

DR. JULIUSZ LEO, O. F. J. etc. etc. Poseł na Sejm i do Rady Państwa, Prezes Koła polskiego etc., Prezydent miasta, prezes Kuratorjum.

DR. ERNEST BANDROWSKI, Kom. O. F. J. etc., Dyrektor Szkoły przemysłowej, Radca miasta, Poseł na Sejm Krajowy.

DR. JULIAN NOWAK, Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

PIOTR KOSOBUCKI, Radca miasta.

ZYGMUNT MAYWALT, Radca miasta.

Delegaci Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie:

JAN KANTY FEDEROWICZ, Poseł na Sejm, Radca ces., Prezydent Izby handlowej i przemysłowej, wiceprezes Kuratorji.

DR. ARTUR BENIS, Kaw. O. F. J. etc., Sekretarz Izby handl. i przem.

Delegaci Izby Stowarzyszeń rękodzielniczych i przemysłowych w Krakowie:

PIOTR REPETOWSKI, majster introligatorski.

WŁAD. GRODZICKI, właściciel zakładu mechanicznego.

Delegat Związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie:

WOJCIECH BIECHOŃSKI, prezes Związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Delegaci Kasy Oszczędności miasta Krakowa:

DR. WALENTY STANISZEWSKI, dyr. Kasy, Radca miejski.

ZYGMUNT KOWALSKI, dyrektor Kasy.

Nadto należą do Kuratorji:
WITOLD OSTROWSKI, c.k. Instruktor Stowarzyszeń przemysłowych.
KAZIMIERZ SKROCHOWSKI, inspektor przemysłowy.

WYDZIAŁ WYKONAWCZY KURATORYUM:

DR. JULIUSZ LEO, Prezydent miasta, jako przewodniczący.
DR. ERNEST BANDROWSKI j. w.
DR. ADOLF VETTER j. w.
DR. WŁADYSŁAW JAHL j. w.
JAN KANTY FEDEROWICZ j. w.
DR. WALENTY STANISZEWSKI j. w.
WITOLD OSTROWSKI j. w.
PIOTR REPETOWSKI j. w.

PERSONAL KRAJOWEGO INSTYTUTU POPIERANIA RĘKODZIEŁ I PRZEMYSŁU. (Stan z 31 grudnia 1914).

INŻ. STANISŁAW TILL j. w. (Dyrektor).
INŻ. EUGENIUSZ TOR (I. Inżynier).
INŻ. ADOLF LANG (II. Inżynier), (zmarł 26. X. 1914).
STANISŁAW RABIŃSKI (Sekretarz).
ERNA MOSESÓWNA, (manipulantka).
STEFANIA SKOCZÓWNA, (manipulantka).
ERNA MIGULA do dnia 1. VIII. 1914, (manipulantka).
WACŁAW JAROSZEWSKI (kierownik warsztatu metalowego).
ZYGMUNT SZARNECKI (kierownik warsztatu stolarskiego).
JÓZEF KAPUTA, (woźny).
IGNACY RADON, (pomocnik woźnego).
MIKOŁAJ KARCZEWSKI (pomocnik woźnego).

Personal ten obowiązany jest do spełniania czynności także dla Muzeum.

WYDAWNICTWO MIESIĘCZNIKA „PRZEGLĄDU RĘKODZIELNICZEGO“. Rok sprawozdawczy jest trzecim rokiem wydawnictwa „Przeglądu Rękodzielniczego“, który w dalszym ciągu rozwija się należycie. Treść czasopisma powiększyła Redakcja przez rozszerzenie działu zawodowego, umieszczając też rysunki w artykułach treści technicznej. Ilość prenumeratów wzrosła do 2000. Z powodu wojny zawieszono wydawnictwo, zamykając na razie numerem 8-ym.

III. Spis rzeczy rocznika „Przeglądu rękodzielniczego“. Artykuły: Ubezpieczenie społeczne. Stowarzyszenia przemysłowe a wychowanie młodzieży rękodzielniczej. Czy ogłaszanie przez przemysłowców cen sprzeciwia się uczciwej konkurencji? Rękodzielnicze Kasy Oszczędności. Fundusze zapomogowe przy stowarzyszeniach przemysłowych. Piec kaflowy. O członkach stowarzyszenia przemysłowego. Stowarzyszenie przemysłowe a dyspensacja od dowodu uzdolnienia. O najważniejszych metalach i ich stopach. O wypowiedzeniu. Kobieta, jako współpracownica w przemyśle. Zwalczenie lekkomyślnego kredytowania. Rodzaje reklamy. Brak uczniów w rękodziele. O wpisach do książki robotniczej. Ilu jest rękodzielników w Krakowie. Kilka słów z historii zegara. O czym pamiętać powinien przemysłowiec? Co i jak czytać należy? Przyjmowanie uczniów. Zastępca majstra w warsztacie. Drzewo drewno. Kiedy można robotnika oddać bez wypowiedzenia? Kiedy robotnik może porzucić pracę bez wypowiedzenia? O znaczeniu i wartości stowarzyszeń przemysłowych. Stan obecny rzemiosła, szkoły zawodowe rzemieślnicze i szwalnie Galicyi wschodniej i zachodniej. Sprawy bieżące. Zmiana lokalu miejskiego Muzeum techniczno-przemysłowego w Krakowie. Z posiedzenia przybocznej Rady popierania przemysłu, Wiedeń. Biblioteka i czytelnia. Powiatowy Związek stowarzyszeń przemysłowych w Wadowicach. Założenie Kasy rękodzielniczej w Krzeszowicach. Izba stowarzyszeń rękodzielniczych i przemysłowych. Założenie kasy rękodzielniczej w Podgórzu. Z orzeczeń Trybunału administracyjnego. Nowy rodzaj kooperatywy kredytowej w Krakowie. VII. Zjazd techników polskich. W sprawie burs i ognisk dla młodzieży rękodzielniczej. Konkurs dla czeladników rękodzielniczych. Rozpisanie konkursu. Jarmark na skóry w Wiedniu. Wiedeński kiermasz obuwia i skóry. Egzamina majsterskie. Ogłoszenie konkursu. Z ruchu stowarzyszeń przemysłowych. Nowe stowarzyszenia przemysłowe. Zmiana statutów stowarzyszeń przemysłowych. Rozwiązanie Przełożenia stowarzyszenia przemysłowego. Komisja egzaminacyjna dla czeladników. Rozszerzenie kompetencji Komisji egzaminacyjnej. Posiedzenie pełnego Wydziału Ligi Pomocy przemysłowej. Fundusz zapomogowy. Obwieszczenie. Zatwierdzenie statutu Kasy chorych. Zatwierdzenie regulaminu funduszu zapomogowego. Ważne dla krawców. Ostrzeżenie. Rozwiązanie Przełożenia stowarzyszenia przemysłowego. Rozszerzenie okręgu. Urzędowa Komisja egzamina-

cyjna. Stowarzyszenie Pomocy Przemysłowej w Bolechowie. Regulamin funduszu zapomogowego. Najbliższe postoje. Pierwszy katalog dzieł i broszur. Założenie Kasy rękodzielniczej w Rzeszowie. Organizacja kredytu rękodzielniczego. Kursa. Program kursów rękodzielniczych i przemysłowych na r. 1914. Program kursów zawodowych c. k. Urzędu popierania przemysłu na rok 1914. Kurs podkownictwa w Tarnopolu. Program kursów majsterskich i czeladniczych. Kurs informacyjny dla funkcjonariuszy Stowarzyszeń przemysłowych. Kurs artystycznych wyrobów metalowych (serya II). Kurs nauki wyrobu krawatek. Krajowy kurs stolarski. Kurs fryzjerstwa damskiego. Kurs krawiecki. Kurs informacyjny. W sprawie kursów ślusarskich w Wiedniu. Zamknięcie kursu wyrobu krawatek. II. Kurs artystycznych wyrobów metalowych. I. kurs graficzny wieczorny. Kurs wieczorny samorodnego spajania metali. Kurs majsterski dla szewców. W y s t a w y. Wystawa przemysłów księgarskich. Wystawa środków naukowych, przyborów i urządzeń szkolnych. Międzynarodowa wystawa przemysłu drukarskiego w Lipsku. Wystawa motorów. Wystawa przemysłu szkolnego. Wystawa przeglądowna przemysłu stolarskiego w Kalwarii. Biblioteka zawodowa. Podręcznik do odbywania egzaminów czeladniczych. Dowód uzdolnienia w handlu. Egzamin majsterskie. Nowe gatunki stali. Mechanik. Dom gościnny. Garderoba męska. Die wichtigsten Stempel- und Gebührenvorschriften für Gewerbe- und Handeltreibende. Praktyczne rady i wskazówki. Odszukiwanie pęknięć w żelazie. Obuwie klejone. Oczyszczanie zegarów. Konserwacja drzewa zapomocą elektryczności. Przycinanie cienkich rurek. Klej do sklejanja skór. Łatwy sposób cięcia blachy cynkowej. O przechowaniu skóry na składzie. Praktyczny sposób zdjęcia pierścionka z palca nabrzmiałego. Imitacja starego drzewa dębowego. Bezpieczne hartowanie. Jak obuwie zrobić nieprzemakalnym. Połysk skóry lakierowanej. Ze Śląska. Towarzystwo nauczycieli. Karwina. Orłowa. Cieszyn. Sucha Srednia. Bogumin-Dworzec. Orłowa. Frysztat. Dziedzice-Czechowice. Dąbrowa. Polska uzupełniająca szkoła przemysłowa. Kasa rękodzielników i przemysłowców w Cieszynie. Różne. Stypendya dla czeladników na studia za granicą. Stowarzyszenie Samopomocy doraźnej. Eksport wyrobów galicyjskich do Serbii. Nawiązanie stosunków handlowych. W sprawie naszych ziół leczniczych. Nadużycie agencji patentowych.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKOWE ZA CZAS OD 1. I. DO 31. XII. 1914 ROKU WYDAWNICTWA „PRZEGLĄDU REKODZIELNICZEGO“.

P R Z Y C H O D Y		Koron
Należytości za ogłoszenia		134—
Subwencya Muzeum techniczno-przemysłowego		2510·48
		<hr/>
		2644·48
R O Z C H O D Y		Koron
Honorarya za artykuły		513·18
Honorarium redaktorskie		300—
Papier i druk		1564—
Portorya		110·13
Ekspedycya		128·20
Wydatki kancelaryjne		28·97
		<hr/>
		2644·48
INŻ. TILL dyrektor Muzeum.	ST. BATKO odpow. redaktor.	ST. RABIŃSKI sekretarz Muzeum.

EGZAMINA CZELADNICZE. Jak z niżej podanej statystyki wynika, ilość odbytych egzaminów w roku sprawozdawczym spadła; wogóle ilość egzaminów rok rocznie zmniejsza się wobec powstawania komisji egzaminacyjnych przy poszczególnych stowarzyszeniach.

Niżej podana statystyka zawiera począwszy od roku 1911 ilość odbytych egzaminów w poszczególnych zawodach oraz szczegółowe zestawienie ilości wniesionych podań, dopuszczonych do egzaminu, ilość uczniów i pomocników oraz stopień klasyfikacji.

STATYSTYKA I. EGZAMINÓW CZELADNICZYCH ZAR. 1914.

Z A W Ó D	Rok 1911		Rok 1912		Rok 1913		Rok 1914	
	P	U	P	U	P	U	P	U
Kowale	17	11	15	—	8	—	11	—
Siodlarze	1	—	—	—	—	—	—	—
Modniarki	8	—	2	1	11	—	7	—
Bronzownicy	2	—	1	—	1	—	—	—
Ślusarze	11	8	23	—	17	—	19	4
Szklarze	2	—	—	—	—	—	2	—
Piekarze	1	—	—	—	—	—	—	—
Brukarze	2	—	1	—	—	—	—	—
Malarze szyldowi	2	—	1	—	—	—	—	—
Stolarze	3	—	—	—	—	—	—	—
Kołodzieje (stelm.)	2	—	2	—	1	—	1	—
Malarze powozów	1	—	2	—	—	—	—	—
Lakiernicy	2	—	—	—	—	—	—	—
Masarze	1	—	—	—	1	—	—	—
Rymarze	2	—	—	—	3	—	1	—
Rzeźbiarze	—	—	1	—	—	—	1	—
Kotlarze	—	—	2	—	1	—	—	—
Tokarze metalowi	1	—	—	—	1	—	2	—
Powroźnicy	1	—	—	—	2	—	1	—
Fryzyerzy	1	—	—	—	—	—	—	—
Kaflarze	—	—	6	—	6	—	—	—
Malarze pokojowi	—	—	1	—	—	—	—	—
Rytownicy	—	—	5	—	—	—	—	—
Lejarze	—	—	—	—	1	—	—	—
Odlowacze żelaza i metali	—	—	—	—	1	—	—	—
Pozłotnicy	—	—	—	—	1	—	1	—
Szczotkarze	—	—	—	—	1	—	—	—
Fotografi	—	—	—	—	—	—	1	—
Tapicerzy	—	—	—	—	—	—	1	—
Pokostnicy	—	—	—	—	—	—	1	—
Zegarmistrze	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem	60	19	62	1	56	—	50	4

STATYSTYKA II. EGZAMINÓW CZELADNICZYCH ZAR. 1914.

W roku	wniosło podania	przy- pzu- szono	nie przy- pzu- szono	złożyło egzamin	nie złoży- ło egza- minu	nie zgło- siło się	od 14 do 20 lat	ponad 20 do 25 lat
1911	81	78	3	72	9	—	62	19
1912	70	68	2	65	2	3	53	17
1913	59	53	2	52	3	4	40	10
1914	51	47	2	24	5	2	36	14
Ogółem	261	246	9	213	19	9	191	60

W roku	ponad 25 do 30 lat	ponad 30 lat	uczniów	pomocni- ków	dobry z odzna- czeniem	dobry	dostate- czny	niedosta- teczny
1911	—	2	29	52	5	44	22	9
1912	1	4	1	69	14	38	12	1
1913	—	9	2	57	7	35	8	3
1914	1	—	1	50	4	11	9	5
Ogółem	2	15	33	228	30	128	51	18

EGZAMINA MAJSTERSKIE. W ciągu roku sprawozdawczego nie zgłosił się do egzaminu ani jeden kandydat.

TABELA PRELIMINOWANYCH I RZECZYWISTYCH SUBWENCYI I WYDATKÓW NA KRAJOWY INSTYTUT POPIERANIA RĘKODZIEŁ I PRZEMYSŁU.

ROK	SUBWENCYE		WYDATKI	
	Preliminowane	Wynik	Preliminowane	Wynik
	Koron	Koron	Koron	Koron
1907	Założenie Instytutu			14.000·—
1908	14.000·—	8.530·—	14.000·—	26.106·—
1909	23.000·—	23.440·—	32.000·—	31.622·—
1910	23.500·—	25.541·—	34.081·—	40.361·—
1911	40.304·—	34.481·20	40.463·—	45.041·54
1912	40.500·—	38.158·16	62.998·—	63.334·75
1913	50.800·—	44.180·61	72.186·—	68.803·61
1914	43.650·—	33.220·—	86.987·—	71.227·52

PROJEKT BUDŻETU KRAJOWEGO INSTYTUTU POPIE-

Dział XII.	DOCHODY ZWYCZAJNE	KORON
Poz. 6.	a) Subwencja Ministerstwa robót publicznych zwyczajna	24000
	b) " " " " na kursa .	3000
	c) " krajowa zwyczajna	11000
	d) " " zwrot za kursa	3000
	e) " Izby handlowej w Krakowie	3000
	f) Czynsz z realności l. 11. ul. Smoleńsk	1300
	g) Różne dochody	500
	h) Niedobór pokryć się mający przez gminę m. Krakowa	41390
	Razem . .	87190

RANIA RĘKODZIEŁ I PRZEMYSŁU NA ROK 1914/15.

Dział XII.	WYDATKI ZWYCZAJNE	KORON
Poz. 13.	a) Dyrektor pobory rangi VIII, kor. 3600 i 1104 . . .	4704
	b) I. Inżynier (ranga IX) kor. 2800 i 960	3760
	c) II. " " " " 2800 i 960	3760
	d) Sekretarz biura (ranga IV) kor. 2800 i 960	3760
	e) Pomoc biurowa manipulacyjna	3700
	f) Woźny kor. 830, 360, trzechl. 512	1540
	g) 2 pomocników woźnego	2200
	h) Umundurowanie dla woźnego i pomocników	204
	i) Stróże budynków ul. Smoleńsk 9 i 11	1980
	j) Wermistrz metalowy	2920
	k) Wermistrz stolarski	2920
	l) Robotnicy introligatorni, warsztatu metal. i stolarsk. .	2200
	ł) Wermistrz ślusarski i zarazem maszynista kaloryfer .	1800
	m) Wartość czynszowa budynku	25000
	n) Opał	3043
	o) Czyszczenie gmachu	1000
	p) Różne: światło, sprzęty kancel., szafy, naprawy etc. .	3000
	r) Portorya, transport, potrzeby kancelaryjne	2500
	s) Kursa majsterskie i wędrowne	12000
	t) Pomoc dla stow. fachowych i propaganda asoc. . . .	1800
	u) Podróże urzędników	2200
	w) Utrzymanie gmachu	600
	x) Ubezpieczenie uczestników kursów	600
	Razem . .	87191

Zamknięcie rachunkowe za pierwsze półrocze 1914 roku znajduje się na końcu sprawozdania, łącznie z zamknięciem rachunkowym Muzeum.

CZEŚĆ III.

WYKAZ PODRÓŻY W SPRAWACH URZĘDOWYCH.

L. p.	Miesiąc	Miejscowość	S P R A W A
DYREKTOR INŻ. STANISŁAW TILL			
1	Styczeń	Lwów	Ankieta kilimkarska w Wydziale Krajowym i posiedzenie Ligi pomocy przem.
2	„	Warszawa	Konferencye w sprawie przygotowania kursu krawieckiego i w sprawie kursów w Muzeum przemysłu i rolnictwa.
3	Luty	Lwów	W sprawie udzielenia subwencji przez Wydział Krajowy.
4	Marzec	Jasło	Lustracja kursu krawiectwa damskiego i wykład o popieraniu przemysłu.
5	„	Cieszyn	Konferencya w sprawie podniesienia rękodzielnictwa polskiego na Śląsku.
6	„	Lwów	Obrady w radzie szkolnej kraj. i różne sprawy urzędowe.
7	Czerwiec	„	Przedstawienie nowemu Marszałkowi krajowemu spraw muzealnych i załatwienie spraw urzędowych w Namiestnictwie.
8	„	Jasło, Kalwaryja, N. Sącz	Sprawy kursowe, ankieta stolarska i sprawa Spółki stolarskiej w Nowym Sączu.
9	Lipiec	Kolonia, Lipsk Akwizgran i Praga	Zwiedzenie wystaw i nowego Instytutu w Pradze.
10	„	Orłowa	Wykłady na kursie informacyjnym i omówienie sprawy dalszych kursów na Śląsku.

L. p.	Miesiąc	Miejscowość	S P R A W A
INŻ. EUGENIUSZ TOR			
1	Luty	Wadowice	W sprawie udzielenia subwencji przez Wydział Krajowy na urządzenie Spółki dla wyrobu opłatków.
2	Czerwiec	Lwów	Zwiedzenie Wystawy motorów w Instytucie technologicznym.
3	Lipiec	Praga, Lipsk Kolonja	Zwiedzenie wystaw oraz Instytutu w Pradze.
4	Grudzień	Świątniki	Zakupno do zbiorów.
INŻ. ADOLF LANG			
1	Lipiec	Lwów	Zwiedzenie wystawy motorów i załatwienie różnych spraw urzędowych.
WERKMISTRZ BONAVENTURA LENART			
1	Czerwiec	Lipsk	Zwiedzenie wystawy księgarskiej i graficznej.
2	Lipiec	Drezno	Studia starych opraw książkowych.
WERKMISTRZ ZYGMUNT SZARNECKI			
1	Luty	Brody	Zakupno materiałów.
INSTRUKTOR STOW. PRZEMYSŁ. WITOLD OSTROWSKI			
1	Marzec	Jasło	Wykłady na kursie krawiectwa.

WYDAWNICTWA MUZEUM WR. 1914. W roku sprawozdawczym wydała Dyrekcyja broszurę Dyr. Stanisława Tilla „Powstanie Muzeum techniczno przemysłowego, Krajowego Instytutu popierania rękodzieł i przemysłu w Krakowie“, która została przedłożona Radzie król. stoł. miasta Krakowa przy sposobności wprowadzenia się Instytucyi do nowego gmachu.

NA SKŁADZIE WYDAWNICTWA MUZEUM. 1) Ogłoszenia i zgłoszenia na kursa wiedeńskie. 2) Warunki przyjęcia na kursa Muzeum i Instytutu. 3) Zgłoszenia na kursa Muzeum i Instytutu. 4) Wskazówki dla wnoszących podania do Krajowego Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu we Lwowie. 5) Druki do urządzania wystawy prac uczniów rękodzielniczych. 6) Statut Stowarzyszenia warsztatowego, maszynowego surowcowego i maszynowego. 7) Podręcznik do nauki haftu przy pomocy maszyny. 8) Wzorowy statut stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką, tłóm. Dyr. Till. 9) Zasady organizacyi kursów buchalteryi. 10) Wystawy prac uczniów rękodzielniczych, tłóm. Dyr. Till. 11) Warunki udzielenia maszyn, tłóm. Dyr. Till. 12) Postępowanie przy zakładaniu stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. 13) O zakładaniu ognisk dla młodzieży rękodzielniczej i przemysłowej. 14) Dr. Adolf Vetter, O znaczeniu idei Związku uszlachetnienia pracy rękodzielniczej. 15) Muthesius, Sztuka stosowana i architektura. 16) Inż. Jan Weber, Wybór motoru w przemyśle drobnym. 17) Ostrowski-Batko, O odbywaniu egzaminów czeladniczych w przemyśle rękodzielniczym. 18) Władysław Łuszczkiewicz, Bartolomeo Berecci. 19) Album ozdób z kaplicy Zygmuntowskiej i dwóch nagrobków w katedrze krakowskiej. 20) Dyplom na czeladnika. 21) Dyr. Stan. Till, Powstanie Muzeum techniczno przemysłowego i Krajowego Instytutu popierania rękodzieł i przemysłu w Krakowie.

WYKAZ DEPOZYTÓW WYDZIAŁU KRAJOWEGO.

Lp.	Imię i nazwisko	Zawód	Miejscowość	Kwota Koron	U w a g a
1	Feliks Budziaszek	stolarz	Kraków	6000	Wyplacone
2	Marya Drzewiecka	krawczyni	„	80	„
3	Jan Gaszyński	stolarz	„	800	„
4	Antoni Goławiecki	ślusarz	Myślenice	2000	„
5	Michał Gronuś	cholewkarz	Kraków	1000	„
6	Wojciech Grzybowski	malarz pokojowy	„	3000	Wyplaca się
7	Jadwiga Kozłowska	krawczyni	Krzeszowice	80	Wyplacone
8	Franciszka Krause	właśc. zakł. trykot.	Kraków	700	„
9	Tadeusz Laszkiewicz	lakiernik	„	3000	„
10	Józef Młodzik	majster ślusarski	Andrychów	6000	„
11	Stan. Naporówna	krawczyni	Kraków	80	„
12	„Piekarnia opłatków“	piekarnia	Wadowice	14000	„
13	Fr. Józef Schiffer	rzeźbiarz	Rudnik nad Sanem	2000	Wyplaca się
14	Fr. Terakowski	introligator	Kraków	3000	Wyplacone

WYKAZ DEPOZYTÓW MUZEUM PRZEMYSŁU I ROLNICTWA W WARSZAWIE.

Lp.	Imię i nazwisko	Zawód	Kwota Rubli	U w a g a
1	Henryk Zieleziński, subwencya na dalsze kształcenie się	ślusarz	125	Wyplacone
2	Zofia Raabe, subwencya na dalsze kształcenie się		250	Wyplaca się

KURSA MUZEUM: KURS GRAFICZNY WIECZOROWY urządzony w czasie od 24 lutego do 19 czerwca 1914 r., jako wstępny kurs teoretyczny do mającego się odbyć kursu dalszego, połączonego z ćwiczeniami praktycznymi.

PROGRAM KURSU.			
L. p.	P R Z E D M I O T	WYKŁADAJĄCY	Ilość godzin
1	O sztuce wogóle z uwzględnieniem sztuki drukarskiej	Karol Homolacs	8
2	Kompozycja zdobników, okładek i reklam	Wojciech Jastrzębowski	25
3	Charaktery liter i ich rysowanie	„ „	15
4	Barwy w drukarstwie i ich zastosowanie	„ „	10
5	Praktyczne roboty wycinania w linoleum	Ludwik Królikowski	20

Na kurs przyjęto 16 kandydatów, którzy pomimo 4 miesięcznego trwania kursu uczęszczali bardzo regularnie i wszyscy kurs ten ukończyli, wykazując wielkie zainteresowanie tak do wykładów jak i prac rysunkowych i robót praktycznych w wycinaniu linoleum. Na kursie wykonano cały szereg zdobników, okładek, reklam, afiszów, inicjałów itp. Na podstawie tych kompozycji wykonane zostały linoleoryty. Wystawa prac kursowych, która się miała odbyć w jesieni wraz z robotami kursów innych z powodu wybuchu wojny nie doszła do skutku. W sierpniu wszyscy uczestnicy kursu mieli odbyć wycieczkę na wystawę przemysłu graficznego księgarskiego w Lipsku; wycieczka ta również z powodu wojny nie została urządzoną.

KURS METALOWY SERVA II trwał od 20 kwietnia do 25 lipca 1914 r. przy udziale 12 uczestników, z których 5 odbyło już kurs taki poprzednio, bądź to wieczorowy, bądź to całodzienny. Wobec tego program kursu mógł być znacznie rozszerzony. Uczestnicy wykazali na kursie znaczne postępy.

PROGRAM KURSU.			
L. p.	P R Z E D M I O T	WYKŁADAJĄCY	Ilość godzin
1	Rysunki wolnорęczne	Kazimierz Młodzianowski	50
2	Nauka kompozycji	” ”	50
3	Modelowanie	Karol Homolacs	50
4	Rysunki geometryczne	Eugeniusz Tor	50
5	Klepanie i modelowanie	Wacław Jaroszewski	368
6	Odlewnictwo	Franciszek Stolarski	48

Podobnie jak na kursie poprzednim uczestnicy wykonywali najpierw projekta rysunkowe, później zaś z odpowiedniego materiału dany przedmiot. Prócz tego, jak z programu wynika, na kurs ten została wprowadzona nauka modelowania i praktyczne ćwiczenia odlewnictwa, dając w ten sposób pewną całość, gdyż niektóre przedmioty składały się z części kutych i odlewanych, jak ucha do naczyń, dzbanów etc. Na kursie wykonano szereg dzbanów, talerzy, 2 samowary, naczynia do kawy, czajniki, drobne przedmioty ozdobne w emalię, kilka figur w odlewie z brązu, miedzi, cynku itp. Zapowiedziana na październik wystawa wyrobów kursowych z powodu wojny nie odbyła się.

KURSA INSTYTUTU: KURS CAŁODZIENNY KRAWIECTWA DAMSKIEGO W JAŚLE trwał od 26 lutego do 7 marca 1914 r. Na kurs przyjęto 18 uczestników, w tem 10 majstrów i 8 czeladników.

PROGRAM KURSU.			
L. p.	P R Z E D M I O T	WYKŁADAJĄCY	Ilość godzin
1	Buchalterya i korespondencya	Eugeniusz Kochański	22
2	O postępie i popieraniu przemysłu i rękodziela w kraju	Inż. Stanisław Till	4
3	Ustawa przemysłowa	Witold Ostrowski	10
4	Teorya kroju	Jan Łopatka	168
5	Roboty praktyczne	” ”	76

Naukę podzielono w ten sposób, że pierwsze 4 tygodnie poświęcono teorii kroju, a 2 ostatnie tygodnie pracy praktycznej w szyciu. Wykonano na kursie: 6 angielskich żakietów, 4 kompletne kostyумы, 1 jedwabną suknię ślubną, 4 suknie spacerowe, 5 bluzek, 2 sukienki dla panienek, 1 ranną suknię i 2 angielskie płaszcze. Kurs zakończono wystawą, którą zwiedziło około 2.000 osób.

KURS WIECZORNY KRAWIECTWA DAMSKIEGO W JAŚLE. Korzystając z pobytu kierownika kursu krawieckiego p. Łopatki w Jaśle dla przeprowadzenia całodziennego kursu krawieckiego damskiego, urządziła Dyrekcyja także kurs wieczorowy dla tych osób, które nie mogły ze względów zarobkowych poświęcić cały dzień na naukę. Program kursu obejmował tylko przedmioty ściśle zawodowe, t. j. naukę kroju oraz ćwiczenia praktyczne w szyciu. Na kurs przyjęto 9 kandydatów, którzy ten kurs w całości odbyli i otrzymali świadectwa.

KURS INFORMACYJNY DLA FUNKCYONARYUSZY STOWARZYSZEŃ PRZEMYSŁOWYCH rozpoczął się dnia 2 czerwca przy udziale 17 uczestników, sekretarzy Stowarzyszeń przemysłowych i trwał do 13 czerwca 1914.

PROGRAM KURSU.			
L. p.	P R Z E D M I O T	WYKŁADAJĄCY	Ilość godzin
1	O popieraniu przemysłu	Stanisław Till	3
2	Ustawa przemysłowa	Witold Ostrowski	41
3	Ubezpieczenie od wypadków	Dr. Michał Leinkram	
4	Kasy chorych	„ „	8
5	Podatki i środki prawne	Dr. Jan Wydro	7
6	Zarys ustroju państwa i władz	Stanisław Batko	
7	Ćwiczenia kancelaryjne	„ „	21

Po kursie zwyczajem lat dawnych odbył się egzamin ze wszystkich przedmiotów, objętych programem i na podstawie przeprowadzonego egzaminu otrzymali uczestnicy świadectwa z uwidocznieniem noty klasyfikacyjnej.

Prócz powyższych kursów, które odbyły się w pierwszej połowie roku sprawozdawczego, poczyniła Dyrekcyja przygotowania do kursów na półroczu 2-gie, a mianowicie: w sierpniu miał się rozpocząć kurs fryzjerstwa damskiego, który jednakże nie doszedł do skutku z powodu nieporozumienia pomiędzy czeladnikami fryzjerskimi a ich majstrami o uwalnianie ich w godzinach popołudniowych, celem wzięcia udziału w kursie. Majstrowie proponowali urządzić kurs w godzinach nocnych, t. j. do 10 wieczór, na co jednakże Dyrekcyja zgodzić się nie mogła. Z końcem sierpnia miał się również rozpocząć kurs krawiecki Serya II (dawne stroje cywilne, mieszczańskie, szlacheckie i magnackie). Kurs ten miał się odbyć pod kierownictwem artysty malarza p. Bronisława Gembarzewskiego, który rozpoczął już na miejscu wraz z kierownikiem zawodowym tegoż kursu przygotowawcze roboty do wykonania modeli i przygotowania odpowiednich materiałów. Wybuch wojny przerwał dalsze prace przygotowawcze.

Przewidziany program kursów na rok sprawozdawczy obejmował jeszcze kurs stolarski i tapicerski co do których poczynione zostały wstępne kroki.

WYKAZ UCZESTNIKÓW KURSÓW URZĄDZONYCH PRZEZ
MIEJSKIE MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE I KRAJOWY INSTYTUT POPIERANIA RĘKODZIEŁ I PRZEMYSŁU
W KRAKOWIE W ROKU 1914.

L. p.	Kurs	Nazwisko i imię	Z a w ó d	Miejsce zamieszkania
1	Kurs metalowy Serya II.	Biera Stanisław	czeladnik rytowniczy	Kraków
2		Cymkiewicz Józef	„ ślusarski	Zniesienie-Lwów
3		Kaflikiewicz Antoni	„ blacharski	Kraków
4		Krajewski A. Włodz.	jubiler	„
5		Ludwig Jan	czeladnik srebrniczy	Płaszów
6		Łabęcki Karol	„ odlewniczy	Ludwinów
7		Malina Alojzy	„ bronzowniczy	„
8		Ogrodnicki Stan.	„ ślusarski	Lwów
9		Pyrczak Władysław	„ bronzowniczy	Kraków
10		Widła Jan	„ rytowniczy	„
11		Zabża Tadeusz	„ blacharski	Nowy Sącz
12		Zieleziński Henryk	„ ślusarski	Warszawa

L. p.	Kurs	Nazwisko i imię	Z a w ó d	Miejsce zamieszkania	
13	Kurs informacyjny dla Stowarzyszeń przemysłowych	Bielawski Tadeusz	sekretarz Stow. Koła II. i III.	Grybów	
14		Chałupnik Roman	sekr. Stow. przem.	Oświęcim	
15		Chwałek Alojzy	urzęd. Tow. stolarzy	Kalwarya Zeb.	
16		Gowin Wincenty	krawiec męski	Żywiec	
17		Hernich Antoni	sekretarz Stow. gosp. szynkarskiego	Wadowice	
18		Kilasiński Stanisław	komisarz rządowy	Milówka	
19		Król Franciszek	czeladnik szewski	Łańcut	
20		Lubczyński Stan.	majster szewski	Podgórze	
21		Mierzwowiec Edw.	sekr. Stow. przem.	Baranów	
22		Osterweil Izrael	„ „ krawców	Tarnów	
23		Pikor Ludwik	majster szewski	Głogów	
24		Pytel Józef	zast. przełoż. Stow. szewców	Andrychów	
25		Riesser Jan	sekretarz cechowy	Tarnów	
26		Sapecki Karol	urzędnik Izby ręk.	Kraków	
27		Sowiński Adam	sekr. Stow. rzeźników	Nowy Sącz	
28		Walicki Walenty	„ „ przem.	Sokołów	
29		Weiss Józef	„ „ gospodnio-szynkarskiego	Wieliczka	
30		Baran Michał Juliusz	sekretarz Magistratu	Kęty	
31		Kurs krawiectwa damskiego — dzienny Jasło	Garbacikówna M.	krawcowa	Jasło
32			Kawa Izydor	krawiec	„
33			Kucharczykowa Kaz.	krawcowa	„
34			Kośkówna Marya	„	„
35			Kwiatkowska Stef.	„	„
36			Kaliszówna Julia	„	„
37			Łonicki Aleksy	krawiec	„
38			Niemczykowa Anna	krawcowa	„
39			Pękalska Donicela	„	„
40			Stachowiczówna St.	„	„
41			Sułkówna Janina	„	„
42			Śmietanowa Jadw.	„	„

L. p.	Kurs	Nazwisko i imię	Z a w ó d	Miejsce zamieszkania
43	Kurs krawiec. — damskiego — dzienny Jasło	Sznajdrowa Marya	krawcowa	Jasło
44		Szafirówna Józefa	„	„
45		Spirer Izrael	krawiec	„
46		Ulakówna Marya	krawcowa	„
47		Wrońska Antonina	„	„
48	Wieczorny kurs krawiectwa damskiego Jasło	Zawiszówna Helena	krawcowa	Jasło
49		Bubówna Eugenia		„
50		Dymnicka Zuzanna	nauczycielka szkoły ludowej męskiej	„
51		Fedakówna Cecylia	czeladn. krawiecka	„
52		Fedorkówna Stan.	krawczydni	„
53		Łukawska Stefania		„
54		Stysiówna Zofia		„
55		Szpakówna Karolina		„
56		Wójtowiczówna A.	pomocn. krawiecka	„
57		Ząbkówna Helena	czeladn. krawiecka	„
58	K u r s g r a f i c z n y	Brongiel Leon	zecer	Kraków
59		Dutko Stefan	„	„
60		Hansel Paweł	„	Dębni
61		Hołda Jan	„	Kraków
62		Karowski Jan	maszynista	Dębni
63		Królikowski Ludwik	zecer	Kraków
64		Kułokowski Winc.	„	„
65		Malczyk Władysław	maszynista	Dębni
66		Marszałek Edward	zecer	Półwsie-Zwierz.
67		Mazurkiewicz Leon	„	Kraków
68		Mróz Władysław	maszynista	Tarnów
69		Rausch Bronisław	„	Półwsie-Zwierz.
70		Rzeźniczek Kaz.	zecer	Dębni
71		Twardosz Michał	„	Kraków
72		Wójcik Leopold	„	Dębni
73		Zychal Jan Bernard	„	Kraków

WYKAZ UCZESTNIKÓW KURSÓW URZĄDZONYCH PRZEZ
WYDZIAŁ KRAJOWY, POD ZARZĄDEM MIEJSKIEGO MU-
ZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWEGO I KRAJOWEGO
INSTYTUTU POPIERANIA RĘKODZIEŁ I PRZEMYSŁU
W KRAKOWIE W ROKU 1914.

L. p.	Kurs	Nazwisko i imię	Z a w ó d	Miejsce zamieszkania
1	K u r s b i e l i ź n i a r s k i	Antoszówna Karola	szwaczka	Kraków
2		Bielówna Jadwiga	„	„
3		Bogucka Jarosława	„	„
4		Borecka Julia	„	„
5		Domańska Marya	„	„
6		Józefowicz Marya	„	„
7		Kantorkówna Marya	„	„
8		Kantorkówna Emilia	„	„
9		Krzeczyńska Marya	„	„
10		Kwarcińska Helena	„	„
11		Koszulska Zofia	„	„
12		Merunowiczowa Helena	„	„
13		Misicka Józefa	„	„
14		Nowińska Walerya	„	„
15		Pędziwiatrówna Michalina	„	„
16		Pędziwiatrówna Zofia	„	„
17		Pinkalska Aleksandra	„	„
18		Romanowa Katarzyna	„	„
19		Słopecka Zofia	„	„
20		Wojciechowska Marya	„	„
21		Worwa Józefa	„	„
22		Zawojska Jadwiga	„	„
23		Żelechowska Marya	„	„

OGÓLNY WYKAZ PRELEAGENTÓW.

L. p.	Nazwisko i imię	Z a w ó d
1	Batko Stanisław	wicesekretarz Magistratu
2	Homolacs Karol	artysta malarz
3	Jaroszewski Waław	werksmistrz warszt. metal. Muzeum
4	Jastrzębowski Wojciech	artysta malarz
5	Kochański Eugeniusz	urzędnik Magistratu w Jaśle
6	Królikowski Ludwik	zecer
7	Dr. Leinkram Michał	wicesekretarz Magistratu
8	Łopatka Jan	nauczyciel zawod. krawiectwa
9	Młodzianowski Kazimierz	artysta malarz
10	Ostrowski Witold	instruktor stow. przemysł.
11	Stolarski Franciszek	odlewacz metali
12	Till Stanisław	dyrektor Muzeum techn. przem.
13	Tor Eugeniusz	inżynier „ „ „
14	Dr. Wydro Jan	sekretarz Magistratu

ZESTAWIENIE FREKWENCYI KURSÓW.

Rok	Kursa Muzeum	Kursa Instytutu	Kursa Wydziału krajowego	Razem
1907	—	—	24	24
1908	—	66	16	82
1909	—	46	15	61
1910	—	54	15	69
1911	27	106	56	189
1912	74	114	49	237
1913	37	75	32	144
1914	28	45	23	96

ZAMKNIĘCIE RACHUNKOWE ZA I. PÓŁR. 1914 R. BUDŻETU
ORAZ BUDŻETU KRAJOWEGO INSTYTUTU POPIE-

Dział	PRZYCHÓD	Prelimi- nowano	Wpłynęło		Ogółem
			Pojedynczo	Razem	
XII.	A) MIEJSKIE MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE.				
5 a)	Subwencya Ministerstwa robót publ. zwyczajna	8,000.—	8,500.—		
b)	" " " " zwrot za kursa	1,500.—	1,250.—		
c)	" krajowa zwyczajna	5,000.—	6,000.—		
d)	" " zwrot za kursa	1,500.—	1,250.—		
e)	Bilety wstępu	280.—			
f)	Subwencya gminy miasta Krakowa	20,851.—	19,668.77		
				36,668.77	
		37,131.—	36,668.77		
XII.	B) KRAJOWY INSTYTUT POPIERANIA RĘKODZIEŁ I PRZEMYSŁU.				
6 a)	Subwencya Ministerstwa robót publ. zwyczajna	11,500.—	11,000.—		
b)	" " " " zwrot za kursa	1,500.—	600.—		
c)	" krajowa zwyczajna	5,000.—	5,000.—		
d)	" " zwrot za kursa	1,500.—	300.—		
e)	" Izby handlowej w Krakowie	1,500.—			
f)	Czynsz z realności l. 11. ul. Smoleńsk	650.—	650.—		
g)	Różne dochody	400.—	200.—		
h)	Subwencya gminy miasta Krakowa	22,706.—	20,783.58		
				38,533.58	75,202.35
		44,756.—	38,533.58		75,202.35

INŻ. TILL
dyrektor Muzeum i Instytutu.

MIEJSKIEGO MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWEGO,
RANIA RĘKODZIEŁ I PRZEMYSŁU W KRAKOWIE.

Dział	ROZCHÓD	Prelimi- nowano	Wydatkowano		Ogółem
			Pojedynczo	Razem	
XII.	A) MIEJSKIE MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE.				
12 a)	Dyrektor (dodatek wyrównujący rangę VII)	692.—	692.—		
b)	Pomoc w sprawach artystycznych i muzealnych	1,800.—	1,750.—		
c)	Bibliotekarz i pomocnik	2,250.—	1,860.—		
d)	Pomocnik biurowy	900.—	900.—		
e)	Woźny	1,458.—	1,458.—		
f)	Czyszczenie gmachu	400.—			
g)	Wartość czynszowa budynku	12,500.—	12,500.—		
h)	Opał mieszkania dyrektora i służ. mieszk. w Muzeum	1,521.—	1,521.—		
i)	Oświetlenie Instytucji, mieszkania dyr. i służby	1,000.—	1,253.03		
k)	Opłaty za telefony	250.—	216.36		
l)	Ubezpieczenie zbiorów	360.—	360.—		
m)	Biblioteka, okazy, konkursy, wykłady etc.	6,500.—	5,420.97		
n)	Kursa muzealne	4,500.—	5,772.51		
o)	Subwencyonowanie wyd. miesięcznika	1,950.—	1,164.90		
p)	Werkmistrz introligatorni	1,500.—	1,500.—		
r)	Wydatki różne	250.—			
				36,668.77	
		37,131.—	36,668.77		
XII.	B) KRAJOWY INSTYTUT POPIERANIA RĘKODZIEŁ I PRZEMYSŁU.				
13 a)	Dyrektor pobory rangi VIII	2,352.—	2,352.—		
b)	I. Inżynier, IX ranga	1,880.—	1,880.—		
c)	II. Inżynier, IX ranga	1,880.—	1,878.—		
d)	Sekretarz biura, IX ranga	1,880.—	1,878.—		
e)	Pomoc biurowa manipulacyjna	1,850.—	1,991.55		
f)	Woźny	757.—	757.—		
g)	2 pomocników woźnego	1,100.—	876.—		
h)	Umundurowanie dla woźnego i pomocnika	276.—	276.—		
i)	Stróże budynków, ul. Smoleńsk 9 i 11	990.—	661.50		
j)	Werkmistrz metalowy	1,460.—	1,440.—		
k)	Werkmistrz stolarski	1,460.—	1,440.—		
l)	Werkmistrz ślusarski i maszynista kaloryferów	900.—	885.—		
ł)	Robotnicy introligatorni, warsztatu metal. i stol.	1,100.—	1,519.32		
m)	Wartość czynszowa budynku	12,500.—	12,500.—		
n)	Opał	1,521.—	752.16		
o)	Czyszczenie gmachu	500.—	478.58		
p)	Różne: światło, sprzęty kancelaryjne etc.	1,500.—	1,067.26		
r)	Portorya, transport, potrzeby kancelaryjne	1,250.—	1,603.70		
s)	Kursa majsterskie i wędrownie	6,000.—	3,490.03		
t)	Pomoc dla Stowarzyszeń fachowych i prop. asoc.	900.—	77.68		
u)	Podróże urzędników	1,100.—	729.80		
w)	Utrzymanie gmachu	300.—			
x)	Ubezpieczenie uczestników kursów	300.—			
				38,533.58	75,202.35
		44,756.—	38,533.58		75,202.35

KRZYŻANOWSKI
dyrektor miejskiej Izby obrachunkowej.

WYKAZ SUBWENCYI NA KURSA URZĄDZONE W ROKU 1914 W MIEJSKIEM MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWYM, KRAJOWYM INSTYTUCIE POPIERANIA RĘKODZIEL I PRZEMYSŁU.

Licz. porz.	K U R S	Koszt urzędzenia bez administracji	Rząd		Kraj		Gmina	
			Subwencya	%	Subwencya	%	Subwencya	%
1	Krawiectwa damskiego w Jasle							
2	” ” ” wieczorowy	2091.52	600—	28.68	600—	28.68	891.51	42.64
3	Graficzny, wieczorowy	781.43	250—	31.98	250—	31.98	281.43	36.04
4	Metalowy, serya II.	4146.60	1000—	24.10	1000—	24.10	2146.60	51.80
5	Informacyjni dla funkcyonaryuszey Stowarzyszeń przemysłowych	1387.66	360—	25.94	360—	25.94	667.66	48.12
			Rząd okrągło	27% ₀	Kraj okrągło	27% ₀	Gmina okrągło	46% ₀

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW:

OFJ = Order Franciszka Józefa.

Ⓜ = Wojskowy medal jubileuszowy 1898.

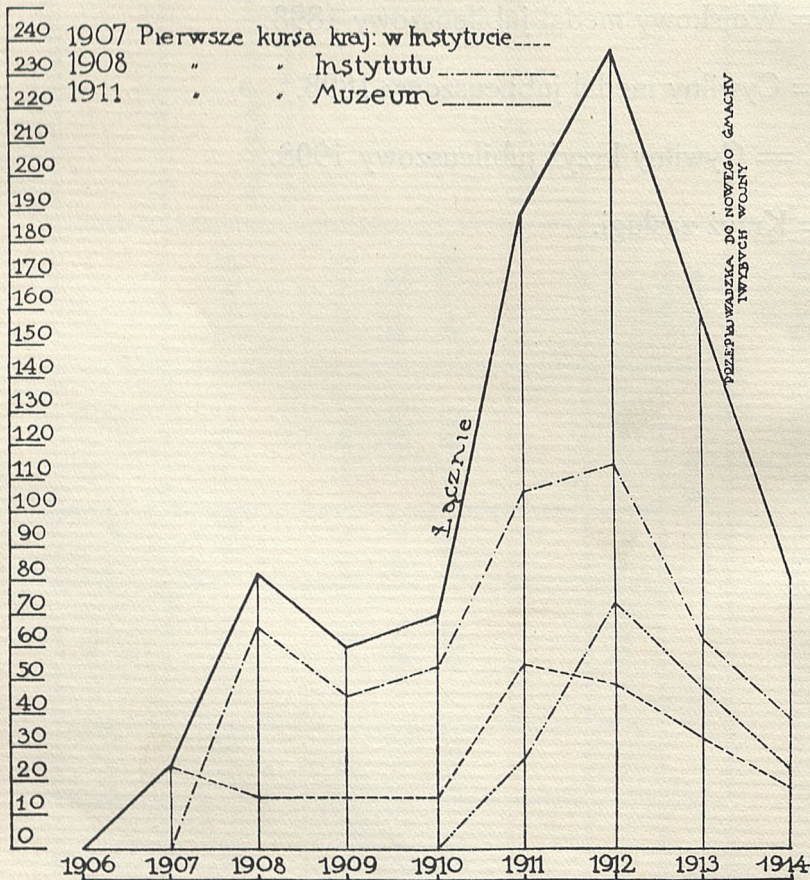
© = Cywilny medal jubileuszowy 1898.

Ⓢ C = Cywilny krzyż jubileuszowy 1908.

† = Krzyż zasługi.

KURSA W OGÓLE

Frekwencja kursów Muzeum Instytutu i kursów kraj w Instytucji

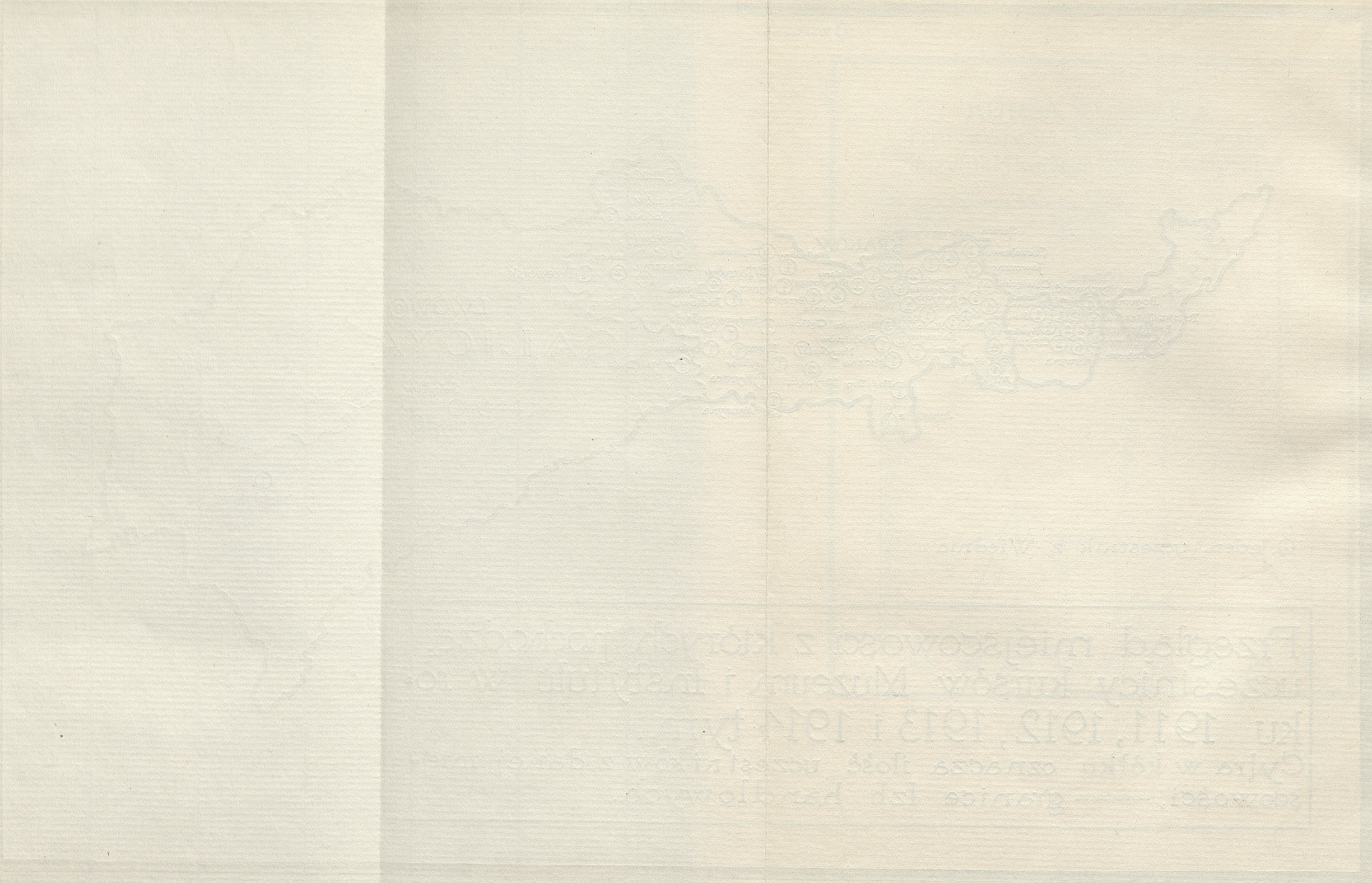

① Warszawa

① Jeden uczestnik z Wiednia

Przegląd miejscowości z których pochodzą uczestnicy kursów Muzeum i Instytutu w roku 1911, 1912, 1913 i 1914-tym.
Cyfra w kółku oznacza ilość uczestników z danej miejscowości, ——— granice Izb handlowych.

Wielka Księstwo Litewskie i Wielka Księstwo Polskie

Przebieg miejscowości z historycznymi nazwami
w Wielkiej Księstwie Litewskiej i Wielkiej Księstwie
Polskiej w latach 1011, 1012, 1013 i 1014
Czyli w roku oznaczającym sto lat od założenia
państwa polskiego i litewskiego

